

ఆంధ్రరాష్ట్రపారంభవిద్య

ANDHRA RASTRA PRARAMBHA VIDYA

విద్యావిషయిక మాసపత్రిక

సంపుటము 42]

[సంచిక 2

15 మే 1953

సంపాదకులు :

శ్రీయుత సుహృవాది వేంకటరత్నముగారు బి.ఎ.

వ్యవస్థాపకులు :

శ్రీయుత ఈడర వెంకయ్యగారు.

ప్రకాశకులు.
రావరాజుగిరి

★ H.O. ఏలూరు ★

విషయ సూచిక

1. సత్యసంకీర్తనము—
2. రామయ్య-బాలగేయము—దైవజ్ఞభూషణ: శ్రీ రామనాథశాస్త్రి
3. ఉపాధ్యాయులగోడు—(గేయ) —శ్రీ ఎ. యల్. నరసరాజు
4. బడిపంతులు జీవితసినిమా—శ్రీ పట్నాయకుని నరసింహులు
5. తుదిపలుకు—శ్రీ కె. కామేశ్వరశాస్త్రి
6. తెలుగుసంపద—(గేయ) —శ్రీ బళ్ళ అప్పారావు
7. ఎనిమిదవ తరగతి తెలుగుపరీక్ష—శ్రీ యస్. వి. నాయుడు
8. ప్రాథమిక పాఠశాలలలోని సెలవులు—శ్రీ కె. సిద్ధలింగపిళ్ళ
9. వింతపిల్లి—(పద్య) —శ్రీ ఓలేటి రామనాథశాస్త్రి
10. నెలరాజుగర్వం—బాలకవి: శ్రీ పి. వి. యస్. పాత్రా
11. గా. విద్యాశాఖామంత్రిగారికి సన్మాన పత్రము—
12. వివేకపక్షులు—
13. ఏ.పిల్ నెల చిత్రపక్షులకు సమాధానములు—
14. పదపూరణ సమాధానము, పదపూరణము—
15. వింతపదములు - పొడుపుకథలు—
16. ప్రెసిడెంటులేఖ—శ్రీ కంచిభట్ల శివరామయ్య
17. బహిరంగరహస్యము—సంపాదకుడు
18. మాసఫలితములు—శ్రీ లక్కా-వర్ధుల సర్వయ్య.
19. సభలు - తీర్మానములు—

పెం స్వల్పము:

ఫలమధికము!!

PRACTICAL GUIDE For ADMISSION INTO FIRST FORM By

B. VENKATAPPAIAH, B. O. L.

ఈ గైడు రీ వ తరగతి ప్రైవేటుగాని, లేక ప్రాథమిక పాఠశాలలలోగాని చదివి, ఉన్నత పాఠశాలలలో 1వ ఫారములో చేరదలచిన విద్యార్థులకు ఉపయుక్తముగ వ్రాయబడినది. ఇందు తెలుగు, సైన్సు, లెఖలు, జనరల్ నాల్జ్, (హిస్టరీ, జ్యాగ్రఫీ, సీవిక్సు) మద, మూడిరి ప్రశ్నపత్రములు వాటికి జవాబులు యివ్వబడినవి. ప్రస్తుత విద్యావిధానములో గలిగిన మార్పుల ననుసరించి కూర్చబడినది. ఇది విద్యార్థులకు కల్పితరువు.

ఫల రు. 0-12-0.

వలయువారు :—

నెంట్రల్ బుక్ షాప్, విజయవాడ

రామా ఆండ్ కో., ఏలూరు (వారి అన్ని బ్రాంచీలలోను దొరకును.)

ఆంధ్రరాష్ట్ర వారంభవిద్య

విద్యావిషయిక మాసపత్రిక

సంపుటము 42]

ఏలూరు, మే 15

[సంచిక 2

వివరణము :

భగవంతుడు మనము చేయవలసిన జ్ఞానమును, బిగ్గరిగ ప్రార్థనచేసినంత మాత్రమున మోసపోడు. ఆయనను జేరవలెనన్న హృదయము పవిత్రము కావలెను; విశ్వాసముండవలెను. ఆధ్యాత్మిక విషయమున గుణితము, గణితము, పనికిరావు, సరళిత - సాహస్యతలు మూలమే కావలెను. దాంబికత యెంతయు పనికిరాదు.

సంకీర్తనము :

1. అనుక్షణము ఎవ్వరియొక్క ముఖమును నిరీక్షించుచున్నారో అట్టి సర్వాంతర్యామి నా హృదయమును పవిత్ర మొనర్చుగాక !
2. అది భగవంతుని స్థిరనివాసయోగ్యమగును గాక !
3. అనుక్షణము ఆయన నాను సుఖానందమును గ్రోలుచు నిరసాముముగ నుండునుగాక !

స్వామిరామతీర్థ

ఇతడేనమ్మారామయ్య ! అయోధ్య వేలిన రామయ్య !
 సీతవరించిన రామయ్య ! శత్రులకు హితుడగు రామయ్య !
 దుష్టులనునిమిసరామయ్య ! శిష్టుల బ్రోచినరామయ్య !
 దశరథపుత్రుడు రామయ్య ! దండక కేగిన రామయ్య !
 రామయ్యకు మా దండము లివినో ! రక్షించును మము రామయ్య !

* * ఉ పా ధ్యాయు ల గో డు * *

(“ప్రేమకోసమై వలలోపడెనే” అనుమానిని)

తిండికోసమై మానము వదలిరి పాపం పంతుళ్ళంతా
 అయ్యో పాపం పంతుళ్ళంతా ||తిండి||

1. కుటుంబపోషణ భారమని-తమ మానాభిమానాల్ చంపుకొని
 ఆకలిబాధను సహించలేకా-ఆలుబిడ్డలతో గంజికి వెళ్ళి ||తిండి||
2. పూటకు పూటకు పన్నులెగాసి-జీతాల్ సరిగా అందవని
 త్వరలో జీతాల్ అందజేయ మని-పై యువ్వోగుల ప్రార్థించి ||తిండి||
3. అప్పలు యిచ్చే మహాత్ములందరు-అన్నిశ్య మైనా రీరాడు
 మచ్చుకై ననూ మర్యాద లేదు-పంతుళ్ళజీవితం అధోగతేనా ||తిండి||
4. మాటిమాటికి ముహూర్తం పెట్టి-జీతాల్ పెంచమని ప్రార్థించి
 విసిగి విసిగి వేసారతిమీ-ఆశ సరాశగ మాయుకొని ||తిండి||
5. పంతుళ్ళబాధలు వినేమహాత్ములు-ప్రహరాజ్యములో లేనే లేరా
 ఇప్పటికైనా జీతాల్ పెంచిన-పంతుళ్ళమంతా సంతోషిస్తాం ||తిండి||

— రచన: ఎం. యల్. నరసరాజు,

టిచరు - గణేశులు

బడిపంతులు జీవితనీమా

పాపము ! ఒక గ్రామ పంతులు భార్య నొగు రిటో కలసి సినిమా చూడాలని తలచి, భర్త నెంతో బాధించింది. “మన బతుకు సినిమాలాగునే వుంది. ఆట్టి నోము నోచుక పట్టలేను. మరొక చెయ్య” కంటూ పాపము భార్యకు మాకలు వేసే డే గానీ, కంటినుండి వచ్చేడి నీటిధారను తవ్వె నున్న చింకిగుడ్డతో అడ్డుకుంటూ, తలక్రింగికి దించి విచారించుచున్నాడు కృష్ణారావు. ఇంతలో వీధిలోనికి వెళ్ళిన తన కుచేల సంతతి మగ్గుగాడపిల్లలు, ఇద్దగు మగపిల్లలు వచ్చి అందరు సినిమాకు వెళ్ళుట తెలిసికొని తండ్రితో ఒక్కొక్కరు “నాన్నా ! సినిమా కళ్ళదామంటూ” చట్టా మూగారు. పిల్లల జూచి ఆతని గుండె కరగిపోయింది. ప్రేగులు పెల్ల గిల్లాయి. భార్యపై తే ఆదమగలిగాడే గానీ, తన మద్దుపాపల నోదార్పలేక యిప్పుడే వస్తా నుండ మని వీధిలోనికి పోయి, ఒక పాపముకారి యింటికి చేరాడు. మన కృష్ణారావు ఆవిశవయముగా పాపము కారిని నందనములతో పలుకరించాడు. కృష్ణారావు రాక క్రేష్టి గ్రహించి ఆరంభంలోనే “ఏకలవు; ఏవో చెప్పండి. మా వాళ్ళంతా సినిమా కళ్ళు కున్నాను. వారికి నగలు, చీరలు, నీలువానుండి తీసి యివ్వాలి. యింకా చాలా పని వుం”దని చిర మొరగా అన్నాడు.

“నేనూ అందుకే వచ్చానండి. సినిమాకు అందరు వెళ్ళుట చూచి మా పిల్లలు గోల చెస్తున్నారు. నలుగురితో పంపిదామంటే చేతిలో పెసలేదు. అందుకే అ...యి...దురూపాయిలు యిస్తే వారపువడ్డీతో జీతాలురాగానే యిచ్చుకుంటా”ని హీనస్వరముతో పలికాడు పాపమా కృష్ణారావు.

అదే తడవున పాపముకారు చిరమొర లాడుతూ “నీకేమి బుద్ధిలేదయ్యా! యిప్పుడు సినిమాలకు వెళ్ళక పోతే యేం ప్రమాదమా యేమిటి? మొదట బాక్సీరెండ కానీ జమయివ్వలేదు నరకదా, యింకా బిడురూపాయ లిమ్మని అడుగుతున్నావు. మీ అయ్యవార్లకు అప్పిమ్మని ఎవరు చెప్పానని పెసలేదు. వెళ్ళు” మంటూ పూటగంజికి నోచుకొని ఉద్యోగికి సినిమాలు, నాటకాలు, జల్నాలు కావాలి. ఆ చెధన ఉద్యోగాలెందుకు చెయ్యాలి? బజారులో చిన్న

కాఫీనుకొగము పెట్టి కోరూడమా? వాయిగా బ్రతుకవచ్చును.” అంటూ గొణుగుకుంటూ ఇంట్లోకి పోయాడు.

యీ మక్కలు పాపం ఆ నీనునిచెవులో పడగానే ఎక్కడలేని దుఃఖం ఆవరించింది. యేం చేస్తాడు? కండ్లను తుడుచుకుంటూ పాపముకారి యింటిమెట్టు దిగి వీధిలో పడేరికి తన చిన్నచాటి శ్వేహితుడు - తాలూకా ఆఫీసు ఎటుండరుగా పని చేస్తావున్న రామారావు చేతికి రిప్పువాచీ, కాళ్ళకు బాటూ బూటూ, నోటిలో సిజరు సిగరెట్టు, కాల్పుకుంటూ చక్కని దుస్తులతో పైకిలు నొక్కుకుంటూ ఎదురై పలుకరించాడు.

“ఏమోయి గురూ! జీవితం సినిమా అవుతోంది అందరూ వెళ్ళుతున్నారు. మా వాళ్ళు కూడా బయట దేరుతున్నట్లంది. నీవు కూడా కుటుంబముతో బయటదేరుకూడదా?” అని కోరాడు. పాపం క్రీష్ణారావు రామారావు వేమనికి, తన వేమనికి వేదా పంకించుకుంటూ ఎటుండరుగా యుండి యింత హాయిగా కాలక్షేపం చేస్తున్నాడని ఆలోచనలో పడిపోయి, కెంటునే జవాబు యివ్వలేక తడుముకుంటూ “ఇంట్లో చిక్కకుగా ఉంది రామారావు! నేను రాత్రో”ని అబద్ధమాడి పోతానని అక్కడ నుండి బయటదేరాడు.

పాపం; తన భార్య పిల్లల యీ చిన్నకోర్కెలైనవేర్పలేక పోతినిగదా యని విచారించుచు క్రీష్ణారావు యిల్లు సమీపించునకి తన ప్రాణ విత్తడు- ఫారెస్టు గార్డు - గోపాలరావు కనుపించి, ఆతనిని పలుకరించాడు. పాపం! వీని దగ్గరైనా వేల్తుండేమో యని ఆశకలిగింది కృష్ణారావుకి. యే మేమో కష్టసుఖములు మోట్లాడి. “ఒక అయిదురూపాయలంటే యివ్వవోయి! మళ్ళీ యీ నాటి కిచ్చేస్తా”నంటూ అతి సిగ్గుతో గార్డుగారి నడిగాడు మన ఆమాయకపు కృష్ణారావు. ప్రాణ శ్వేహితుడగుటచే పంతుళ్ళ కప్పిచ్చిన వేగముగా యివ్వలేరని తెలిసియున్నా, యేదో అడగానే అయిదు రూపాయలూ యిచ్చాడు.

ఆ అయిదు రూపాయిలూ కేబుల్లో వేసుకొని, మహా అనందముతో యిల్లుచేరేసరికి యింట్లో యేదో గోలవనిపించింది. అతనిరతనో యింట్లో ప్రవేశించాడు. మరేముంది! యింట్లో నీళ్ళిచ్చినది, పాలిచ్చినది, చెరోక రూపాయి యిమ్మని భార్య భవానిని బాధిస్తున్నారు. యిప్పుడేవ్వకపోతే రోజటివండి నీళ్లులేనని నీళ్ళని, పాలుపొయ్యనని పాలని, ఒకటే పట్టుపట్టారు. ఒకప్రక్కనుండి పాపం యేమీ తెలియని తనమద్దుబిడ్డలు “వేగంగా సినిమాకు వెళ్లాం వేగం వంట చెయ్యమని” అల్లరి పెడుతున్నారు. ఇంట్లో జరుగుచున్న తన జీవిత సినిమా జూచి కొంతకరకు మాటాడకపోయాడు పాపం కృష్ణారావు. కానీపటికి తెలివితెచ్చుకొని, అగోలపడక ఆపుతెచ్చిన ఆయిదు రూపాయిలలో నీళ్ళదానికి, పాలదానికి, చెరో రూపాయిచ్చి తగిలేశాడు. పాపం వంట ఆయిందా అని భార్య నడుగడక పెరిటికి ఒంటేలుకు పోయినట్లు చెప్పి నంటింటి పొయ్యిని చూశాడు. మరేముంది. పొయ్యిలో అగ్నిదేవుడవతరించలేదు. ఇంట్లో భర్తను లేని సంగతి తెలిసికొని, మారుమాటాడక, విధిలోనికి పోయి మిగిలిన మూడురూపాయిలలో పిల్లలకు, భార్యకు, నేలటిక్కెట్టనకు సరిపోవు పైకము అట్టేపెట్టి మిగతా సొమ్ముతో భర్త్యుసామాను తీసికొని యింట్లో భార్య కప్పబెప్పాడు కృష్ణారావు.

కానీపటిలో వంటఆయింది. భోజనాలుచేశారు. నేను యింట్లో వుంటాను. పిల్లలను తోడ్చుకొని సినిమాకు వెళ్ళమని నేలటిక్కెట్టనకు డబ్బిచ్చాడు పాపం! పంతులమ్మ భవాని తెలియక భర్తగారిని రమ్మని బాధించింది. కాని చివరకు డబ్బిడ్డయినా భర్తదగ్గరలేదని తెలిసికొని, విధితో పిల్లలనుతీసికొని యిరుగు పొరుగు వారిలో వెళ్ళుటకు సిద్ధపడింది. పాపం! ఉత్తమెడలో ఎలా వెళ్ళుటయో యని యేనాదో కొని, తన కర్రపెట్టెలో వుంచిన ఉమా గొల్లకవరింగుచెనును కొద్దిగా బూడిదతో పాలీఫు చేసి, మెడలో వేసుకోమని భవానిచేతికిచ్చాడు మన కృష్ణారావు. పాపం భవాని తనకన్న వారిచ్చిన పైనుతాను కట్టుకొని, దిక్కులేని దీనులాలె నున్న తనపిల్లలలో బయలుదేరింది. మనకృష్ణారావు గుమ్మము బయటవరకు సాగనంపి, ఇరుగు పొరుగుననున్న తాలూకాఫీసు గుమస్తాగారి కుటుంబముతోను, బహుశా చిన్న కాఫీహోటలుపెట్టి బీసించుచున్న

ఆయ్యరుగారి కుటుంబముతోనూ, జరిగాచేసిభార్యను పిల్లలను బాగ్రతయని చెప్పాడు. పాపం వారిని సాగనంపెడే కాని తనభార్యపిల్లల యొక్కయు తక్కిన ఇరుగు పొరుగువారి యొక్కయు వస్తువాహనాదుల బాగనగ నమనించి కంటినుండి నీరుకొచ్చుచు ఇంట్లోనున్న నాకమంచముపై పండుకొని, నిద్రాదేవతను ఆహ్వానించబోయాడు. పాపమెట్లాదేవత ఆవేశించగలదు? నాడు తన భార్యపిల్లలను సినిమా చూపించుటకు పడిన ప్రయత్న, మహుకారన్న కతనవాక్యములు, తన బిల్వశ్శిపితుడగు ఎటెందరు యొక్కయు, తనయొక్కయు, జీవితవృత్తాసము, ఘోరమృగాదు గోపాలరావు బ్రతుకుకంటె తన బ్రతుకు హీనముగా నుండట, నీళ్ళు తెచ్చునని, పాలిచ్చునని, అడివ కతనప్రమాటలు, కాఫీహోటలు పెట్టి తనకంటె హాయిగ బ్రతుకుచున్న ఆయ్యరుగారి జీవితము, ఆపవడపుడు పూనుచున్న తనయింటి పొయ్యి నిరంతరీత, తనచేతులతో భార్యనువేసుకోమని యిచ్చిన ఉమాగొల్లు కవరింగుచెను, కట్టుబట్టులు, మొదలగు తనజీవిత సినిమాలోని ఘట్టములన్నియు జ్ఞప్తికి తెచ్చుకొని పరిపరివిధముల దుఃఖించి, కంటినుండి నీరు ఏకధారగా గార్చుచు తనశరీరమును తాను మరచేటైనులో నిద్రాదేవత యిదే సమయమని కృష్ణారావుపై ఆవతరించింది.

నిద్రాదేవత ఆవతరించినా పాపం నిద్రలోగూడ తనకు ఆవేదన వికువలేదు. ఇంతలోగా.....

“పుత్రా! నీజీవితము మహాకష్టపరిస్థితిలోయున్నది. నీ పూర్వపు బొమ్మత్య మేమైనది? నీ ప్రతిభ, నీకారణము, నీకున్న అగ్రస్థానము, విక్రమాదిత్య, కృష్ణదేవరాయలది ప్రభువులతోనే పోయినది. ఇప్పుడు నీన్న తొంగిచూచువా రొకరైననులేరు. నీవు నాడు ఎంతఅగ్రస్థానములో యుండెడివాడవో అంత నీవస్థానములో నేడున్నావు. నాగర్భమున బుట్టిన నీకు యీనాటికిట్టి దుస్థితి వాటిల్లుటకు నేనెంతయో కన్నీరు గార్చుచున్నాను. నా బొమ్మత్యము, నా ప్రతిభ, నా గొప్పతనము, నాతోనే పోయినవి. నా మంచి చెడ్డలు నిన్నుబట్టియే యుండును. ఆనాడు నీ కగ్రస్థాన ముండెడిది. నేను ప్రపంచములో అగ్రస్థానము విహించియుంటిని. యీనాడు నీవు మహాదుర్దశలో యున్నావు. నేను మహాదుర్దశలో యున్నాను. యేనాడు నీకు

మనలపూర్వపుటొన్నత్యము వచ్చునోఅనాడు మరల నాఖ్యాలి నాకు రాగలదు.

నాగర్జునున జన్మించి, నీభాగ్యవిడ్డల పోషించు శక్తి లేక పోయినదా? ఒక సినిమా ప్రదర్శనము చూపుటకు శక్తిపొందడమేదా? దొడ్డాగర్జుడా! నిన్ను బట్టియే శతశతభవము విలసిల్లునని ఒక్క నామ కన్ననా జ్ఞప్తికి రాలేదా! నిన్ను తీరకరకు నీయొద్దనే జ్ఞానమార్పించి, మహాపదవులను సంపాదించి, మహాకథనముగ జీవితము గడుపుచున్నంత మాత్రమున నిన్ను మరచిపోవుటయో? నీజ్ఞానోపదేశమును బట్టియేకదా మీరు మహాపదవులు. సుందర భవనములు, పలురకముల సమహవాహనములు, అనుభవింప గలుగుచున్నారు. నీకల్ల యంతవేలును బడసి నిన్ను మరచిరా! ఆహ! కాలపహింస! నాగర్జునునబట్టి, మహానాయకులమని, శోభార్ధర కులమని, మాజిల్లిని మేము పోషించుకునే సహస్రాల మని, పరాధీనమై యాన్న సమర్పించిపించి మహానీచ ముఖ సమర్పించి, నాకీల్లిని ప్రకాశింపజేయునట్టి నాఘనతను శతశతముల చాటింపజేయునట్టి. నిత్య కల్యాణము పన్నుదోరణముగా సమర్పించిపంపజేయు నట్టి, నిన్న యీ సీదగ్గిరిలో దిండి, నీకడుపు మల ముల మార్చి నీ భాగ్యవిడ్డలకు కట్టుకొనుటకు గుడ్డ యను లేక, సర్వకొరికియైనను నీగుట్టకుకట్టలేక, నీకట్టిమేలొనగూర్చునేని సర్వకలశేసులు లంచగొండి తనములో మునిగి కోటులు, మేడలు కట్టుకొని సర్వవస్తు నాపానాను లనుభవించుచు, సన్న నిన్ను తొంగిచూడక ప్రవర్తించెడి పీఠంతకాలము నిరలతో తూగగలరు? మొత్తముమీద శేను దొడ్డాగర్జురాలను. యంతవరకు యిట్టి మహానీయుల శేనెన్నిడు కనలేదే! నాగర్జునోకము మాన్పలేని ఈ త్రుత్తులు శత్రులుకారా? నాకు దరిద్రశేవత ఆసన్నమగుటచే యిట్టివారిని బడసితిని. కొద్దిగ ఓకి పట్టాలి. యీమహానీయు లున్నంతవరకు, వారి కోరికలు తీరువరకు నిన్ను, నన్ను తొంగిచూడరు.

నీవు అంతకరకు భాగ్యవిడ్డలతో ఏ గంగానది లోనో, ఏ గోదావరిలోనో పడి ముక్తిపడయము. నీవంటి మహానీయుల కిచ్చుట తావులేదు. ఒక్క తూమైనా. నిజమకు నామాట విను. యీనిచవు బ్రతుకు నీవు బ్రతుకుటకంటె నేచెప్పినదే నీకు సన్మార్గము. త! తెమ్ము!! నామాట విను. నీవు, నీ సోదరులు ఎంత సంఘభావముగా వేడుకొన్నను

మరి మిమ్ముల తొంగిచూడకు. నీసాయమున నన్ను ప్రకాశింపజేయు నుద్దేశ మెరికి లేదు. అంతకరకు నీకిచ్చుట నావేరేదు. ఆ ఉన్నదళ వర్చిసమిదు నిన్ను పిలిచెదనులే. మరి నీవంటకు. నీబాగ్యవిడ్డ లను శ్రువు. యేవిధమ గననాజీవితము బలిచేయుము. నీకు ముక్తివుంది. పో పో!! అని గట్టికేసు చెరిచి పడగానే శ్రుత్తిపడి లేచి నాబరా పడుచూ నలునెగలు చూచి, ఆశ్చర్యపడ్డాడు. పాపం! మన క్రిష్టాకావు.

కొంకశేపటికి యదంతయు సర్వమనియు, తనకు ఉపశేవించినది మహాతల్లి, బంజ్జునని, లోకనాథ భారతమాత యనియు, తలచి, లేచి నూపులన్నియు జ్ఞప్తికి తెచ్చుకొని మరి భగింపజేకపోయాడు రుఖాన్ని. దానిలో ఆతని గుండె ఆగిపోయినది.

పాపం! సినిమా చూచి కచ్చి నిద్రలో మునిగిన ఆతని భాగ్యవిడ్డలు ఉదయముననే ఆతని మరణము తెలిసికొని మహాగోలపెట్టిరి. తనభర్తకు యధావిధిగా కర్మచేయుటకై నాయుంటిలో ఏమియు లేకపోవుటచే వీధిలో ముప్పియైల్లి భవని తన భర్త కళ్ళవరమును దహనము చేయించినది. పాపము! ఆమె యిటుపై ఎన్ని తుశితమును తొనపొంప గలదు? ఏమియుతోచక సిచ్చెల్లి ఆగ్రాత్రమున తనపిల్లలతో ఎటుపోయినదో మరి తనరాశేదు. తెల్లవారిప తరువాతి దినంతా గోలపట్టినది. బుణ దాతలు క్రిష్టాకావుగనుడినెలో ప్రవేశించి చూశారు. పాపం యిట్లో మేముండి? ఒక చీపుగకట్ట. చింకి గుడ్డలతో సిండిపోయిన కర్రపెట్టె, మట్టి వంట పాత్రలు. ఇవన్నియు చూచిన బుణదాతలు, ప్రజలు, క్రిష్టాకావు జీవితమేలా గడిపాడా యని కంటినిరు గాన్చి వారి వారి యిండ్లకు పోయారు.

N B:—(యారచన ప్రభుత్వమునకు గాని, ప్రభు త్వోద్యోగులకు గాని, మరియెవరికిగాని కృత్తి గతముగ విమర్శించిలినని భావించకూడదని ప్రార్థించుచున్నాను. యీనాటి ఉపాధ్యాయుల కడగండ్ల సమస్యను భరించలేక నాటిని పత్రికాకత్తిగులద్వారా విన్నవించుకొనుటయే గాని వేరుకాదు. అంతరించుడల గౌరవభావము తప్ప మరి వేరే భావము లేదని మనవి చేయుచున్నాను.) ఆభాగ్యజీవి,

వి. ఆముటి, } పన్నాయకుని నరసింహము,
ది 31-3-53 } టీచరు - మానేజరు.

తుది పలుకు

కాకరపర్తి కామేశ్వరశాస్త్రి; బేకోటీ: ఖండవిల్లి.

“బేకో విద్య”ను గూర్చిన వివిధ గ్రంథాలకు సంబంధించిన విషయములను వ్యాసములుగా యీ పత్రానిలో ప్రచురించినవేను యీ “తుది పలుకు”లో పూర్తిచేయుగలిగినందుకు చంతసించుచున్నాను.

ఇప్పట్లున నాశ్రయత్నము సఫలీకృతమగుటకు లోబడిన సంపాదక విహితములకు నాకృతజ్ఞత తెల్పుచున్నాను.

మరియు నావ్యాసములను చదివి బేకో విద్యను గూర్చి తెలుసుకొనిన పాఠక విహితములకు, ఉపాధ్యాయ శ్రేణిదండములలో చదివినవారి బేకో విద్యా ప్రచారము చేసిన వేనెపైకర్లు కలదలకు. కను బేకో విద్యా శిక్షణాలయములలో కీర్తిని విద్యార్థులచే చూపింపజేసి ప్రచారముజేసి ఆయా శిక్షణాలయముల ప్రధానాచార్యవర్యులను, సేనెంతయు కృతజ్ఞుడను.

నేనీవ్యాసములు ప్రచురించుటలో గల యజ్ఞేశ్వరుని ప్రథమవ్యాసముననే తెలిపియున్నాను. నా వ్యాసముల కలన బేకో విద్యకు యత్నించిత్రులచేయు జరిగినా, దీనియందు విపరీతాభిప్రాయములు గలిగిన వారిలో ఏమిక్కరి అభిప్రాయము ఈ కర్మకనకముగా మారి నా, నాప్రయత్నము సఫలమైనట్లే! కారణాంతరములచే ఆవ్యాసములను వరుసగా ప్రచురింప లేక పోయినందుకు చింతిల్లుచున్నాను.

ఇప్పటికిని యీ శిక్షణ పొందినట్టియు, సట భగదులై ట్టియు, అధికారహోదాగలిగిన వట్టియు, పెద్దమనిష్యులు యీ విధానమును గూర్చి కడు వ్యంగ్యముగా, హేయముగా, ఉపాధ్యాయసభలలో చెప్పుచున్నారని విన్నవ్యమ అశ్చర్యమని బాటు విచారమును కలుగకయినను, అట్లు ప్రచారము చేయుటలో వానికితప్పలేదనియే చెప్పకచుచ్చును. ఏలనన దీనియందు కలదభావములు గలవారికి బలాత్కారముగా యీ శిక్షణను యిచ్చి, దేశముపైకి వదలినచో వారంతకంటె రేమిచేయుదుర? పైగా వారికి ఏమాడునెలలో, ఐదునెలలో ఆసంపూర్తి శిక్షణనిచ్చెదరు. వారును యీ విధానమునందు తమకు మంచియభిప్రాయము లేకున్నను, ఉద్యో

గమును నిలబెట్టుకొనటకు యీ శిక్షణపొందెదరు. దీని కలన నష్టమంతనాకే సరిమితమై యుండను. ఒక విద్యార్థికును - వాగ్ధృతిగలిగిన, వ్యక్తి - యీ శిక్షణ పొందిన వ్యక్తి - దానినిగూర్చి వ్యతిరేక ప్రచారము చేయుచున్నప్పుడా సభలని ప్రోబలలో ఆ యభిప్రాయమును చిహ్నముగా నాటుకొని ప్రజలలోను ఉపాధ్యాయులలోకనులోను యింకను దీనియందు హేయ భావము కలుగును.

ఆగల విషయమేమన ఈ విద్య కుందలి పరమార్థమును గ్రహించుటకు సమ్యగయము, విశాలదృష్టి, సత్కాహింసలలో నమ్మకము, దేశభిమానము, మొదలగు లక్షణములుండవలయును. అవి లేనివాడు యీ విధానము మొక్క ఉత్కృష్టతను గ్రహించుట కడు దుర్లభము.

అధికభరతు కొన్న ఆలివన్నని విశేషమును భరించువానికి ఖర్చు భారమయొక్క అవశ్యకతను గ్రహింపజేయుట యెంతకష్టమో, వాస్తవ్యము ద్వారా భూస్వామ్య వ్యవస్థను రూపుమాపజేయునను వానిచే భూస్వామిని భూదానయజ్ఞము మొక్క గొప్పదనమును గ్రహింపజేయుట యెంత కష్టమో, భారతీయ బ్రాహ్మణభావములుగాని, విశేషీయ వానికతా వ్యామోహముగాని, కలిగియున్న వారికి యీ విధానమును గురించి నచ్చజెప్పటయు నంత కష్టమై యుండును!

నేనుకైన చెప్పినట్లు ప్రచారము జరుగుచున్నప్పుడు యీ శిక్షణపొందిన వారవృత్తు యుండుట తటస్థించినచో, వారివాద సమయ్యి. ధైర్యముగా వాడుచేయు ప్రచారము నిరాధారముని నిరూపించి, దీని గొప్పతనమును తెలియజేప్పట వారికినీస ధర్మమని గుర్తించవలయును. అందుకు వలయుజ్ఞానమును ప్రతిబేకో విద్యార్థియని సంపాదించుకొని కలయును.

నేను నెనకటి వ్యాసములో అశించిట్లు యీ బేకో విద్యపై దామ్యమంటిరీ చిత్రములను వివిధ ప్రాంతీయ భాషలలో రాయుచేసి, ప్రదర్శింపజేయుటకు శ్రేత్రప్రభుత్వము నిశ్చయించుట కడు

—: తెలుగు సంపద :—

(చెన్నైకి కొట్టు తెలుగోడా. ఆమరమున)

- 1, తెలుగు దేశము నీదె తెలుగోడా తెలుగు సంపద నీదె మొనగాడ
గనులు భూములు నదులు వనము లెన్నో వున్న
పనులు లేకను ప్రజలు పస్తు లున్నారోయ్
కారణము తెలుసుకో తెలుగోడా పాలకుల లోపముని మొనగాడా
- 2, దేశభాషల కెల్ల తీర్చి దిద్దితెలుగుకవిలలో నే
దివ్యకావ్యాలు వుండంగ పరభాష నీకేల తెలుగోడా
పరుల నోపిడి యేల మొనగాడా
- 3, కృష్ణ గౌరవి నదులు పొంగి పొరలుచు నుండ
బంగారు భూముల్లో పంట లెన్నో పండ
పస్తు లున్నావేమి తెలుగోడా ని హక్కులను సాధించు మొనగాడా
- 4, ఇట్టి దేశముకొరకు పొట్టిస్త్రీ రాములూ
అంధప్రజకై నేను అమ్మకలి యిచ్చేను
ఆశయును సాధించు తెలుగోడా
అమరమూర్తికి శాంతి మొనగాడా

రచన : బళ్ళారిపూవు - పెద్దాపురం

(3-వ పేజీ తిరునాయి)

ప్రశంసనీయును. ఇట్లే వివిధరకములుగా అధికార - అనధికారవర్గముల వాద్యారా ప్రచారము జరుగుట యవసరము. అట్లని కేవలము ఊహించుచు ప్రచారము వలనను లాభముకలుగదు. ఉపాధ్యాయులు యీ విధానము మంచిదని తమ పాఠశాలలద్వారా ప్రత్యక్షముగా నిరూపించవలయును. ఈ విధముగా ఆత్మరాస్య, నిరక్షరాస్యులలో ప్రచారము జరుగ వలయును. ఇందుకు గాను త్వరలో బేసిక్ విద్య యొక్క గ్రాంపీతనమును తెలియజేయు నొక నాటిక మును యీ “అంధరాష్ట్ర ప్రారంభ విద్య” ద్వారా నే అందజేయవలచితిని - ఇది బేసిక్ విద్యాశక్తి కాలయములలోను, ఉపాధ్యాయ సభలలోను, ప్రదర్శించుట కనుకూలముగా నుండగలదు. ఈ వ్యాసములవలెనే ఆ నాటికయును పాఠశాలలో కొనికె మన “అంధరాష్ట్ర ప్రారంభ విద్య” సంపాదక మహాశయు లందింపగలరని యాశించుచున్నాను.

నా వ్యాసములపై పాఠకమహాశయులు తమతమ యభిప్రాయములను యీ పత్రికద్వారా తెలియ జేయుదురని యాశించుచున్నాను. మరియు ఇవి చదివిన తరువాతి తరువు కలిగిన సందహములను కూడా తెలియపరచుచో నాయోషన కొలది ఆ సందహములకు సమాధానము జేయగలనవి పాఠక లోకమునకు తెలియజేయచున్నాను. మీ సందహములను మేనల వి తారీఖులోవున సంపాదకు నకు వ్రాయుప్రార్థన.

తుదిసారిగా యీ బేసిక్ విద్యావిధాన సత్వర వ్యాప్తికి తమ శక్తికొలది కృషిచేయవలసివదిగా ఉపాధ్యాయులను, అధికారులను, విద్యార్థులను, ప్రజాప్రతినిధులను, ఉపాధ్యాయసంఘ నిర్వాహకులను, తదితరులను, కోరుచు బేసిక్ విద్యా వ్యాస ప్రచురణమును ముగించుచున్నాను.

కై హింద్ !

శ్రీ ఎస్. వి. నాయుడు కార్యదర్శి, ఉపాధ్యాయసంఘము-గుత్తాపల్లి.

ఈ వత్సరము VIII తరగతి బహిరంగ పరీక్షలు మార్చి 1 తేదీన తెలుగుతో ప్రారంభింపబడెను. అది పరీక్షలోనే పిల్లలు తికమకలు పడిరి. (confused) ఈ నాలుగు తెలుగు పత్రము క్రొత్త మోదరగా (New model) నీబడెను. ఈరకము ప్రశ్నావళిక విద్యార్థులలవడలేదు. హూణభాష ననుకొని (English like) ప్రవేశతరగతి (S. R. L. C.) కీబడిన అంగ్ల పత్రము పోల్చి, మొదటిసారిగా వ్యత్యస్తముగు పదాలని తేల్చుప్రశ్నలు చూపటమును పరిక్షాదులందఱులు (Candidates) కలపరిమించిరి. ఈప్రశ్నపత్ర మంతివరికు నుకయుగ నున్నదో. యింకొకటి విద్యార్థులకు యింతవరికంద బాలులో నున్నదో గమనింతురుగాక.

తనకు ఫలంబులేదని" శాపయాపముతో ప్రశ్న వళి ప్రారంభింపబడెను. తదనుగుణముగ విద్యార్థుల నూని విధానమును వింతపత్రము పరికించి తమకు లాభము లేదు గ్రహించి. "తనహృద్యాపల సఖ్య మన" అను పద్యములోని తాత్పర్యమును వ్రాయుటకు పద్యము పూర్తిగా ప్రశ్న పత్రములో గానరాదు. అపద్యము కంతసముచయనివారు తెలి విలేదు గలనారయ్యు తాత్పర్యములు వ్రాయ జాలరుకదా! ఇదియంతటి అపహరిమా పాఠకులే విమర్శింతురు గాక ! (b)

ఇటువలె పుత్రికాని బహున మేది జరుగదు ? ii. (2) అనుప్రశ్నల రెండు సమాధానములు వ్రాయునగును. (1) ఇందు పుత్రికాని బహున నియత కష్టము గొప్పగునగునని సమహృదబోవు (2) తలి ప్రియవ్రాతలోనిలహానంతరే పరిలయజగుదు. ఇందులో మొదటి జవాబు సముంజసమైనది. "కొని జరుగదు. (మరింతరాదు) యింతప్రశ్నలను బహులను రెండవ సమాధానమును ఇవ్వవలయును. బిలే యిచ్చినకాప న్మనము నరపించు. అయిన ప్రశ్న చివరిను "మీ సమహృదబోవు" అని యిండువలెను. ఇటులనే 2 (4) ప్రశ్నలను రెండు సమాధానములు వ్రాయ నగును. (1) కేశవబ్రాహ్మణుని కుటుంబము దక్షిణహిందీ భాషను సమము (2) హామిథనువు యజ్ఞాల

సమీపమునగల నదీతీరమున కసపు మేయుచున్న సమయము 2 (5), (6) ప్రశ్న భాగములు మారు మూలలను డాగిన అర్థిల్పమును అప్రధాన విషయ ములు.

III లో (1), (5) ప్రశ్నలు తరగతి అంతస్తునకు మించియున్నవి. ఈప్రశ్నలకు నిర్ణయమును (Fixed) సరిపడిన జవాబులు వ్రాయుట కష్టతము. వినను II, III ప్రశ్నలలో యేమియు తావిచ్చుట (choice) గ్రుడ్డిలో మెల్లగా నున్నది.

IV నుండి VIII వరకుగల ప్రశ్నలను విద్యార్థులు పూర్తిగ విడిచి వేటిరి, ఇట్టి ప్రశ్నలకు విరు తింఘి (Experience) పొంద యుండలేదు. ఈ ప్రశ్నలవిగతము "కొనందున మున్నెన్నడును వాడు కగా కొని (usual) మచ్చునకుగాని (Example lary) ముట్టి ప్రశ్నల సోసంగతున్నందున జవాబులు వ్రాయకనే మిన్నకుండిరి. సంధులు, ప్రకృతులకు వికృతులు నానార్థములు, వ్యుత్పత్తిర్థములు, ప్రసక్తి ప్రశ్నలలో గానరానందున విముఖత పొందిరి. విచనమును విరామ చిహ్నములతో వ్రాయుటకు గాని, పదములను సంతాపకృత్యములలో నుపయో గించి వ్రాయుటకుగాని, పల్లలు స్వేచ్ఛలేదు (IV, V.) బహుగిన వచనము చిగువ ప్రశ్నలను యోజించి తగు సమాధానములను వెదకి వ్రాయ జాలక పోయిరి. (VI) విద్యార్థులకు వారిక వక్ర మామలులోనికి మార్పులు సక్రమము కొదయ్యెను (VII-1) హృద్యంము నిరంజనమయ్యెను (VII-2) చేరుకాలము దామరయటచే హేతుమూల స్మృతికి రాజమయ్యెను (VII-3). "క" ఖ" లను కలయట "జ" "ఘ" లను గుఱుమట వంటి దయ్యెను. (VII-4) వృత్తిరేక పదములకు గుఱుములు వృత్తిరేక ముగా నాల్గంటిక రెండేమిసహాయంపబడెను (VII-5)

ఇక VIII ప్రశ్న పదపరీక్షకు హాజరు కాగోరు రసిమలగు యువకుల నుద్దేశింపబడినది. కొనుముక్కు పచ్చలూని పసికందుల కొప్పి యుండలేదు. హాప మీ హాలబాలకలు వర్ణాలర వివాహములు ప్రా ధాన్యత నేమి గుర్తించి నారీ నారాయణుల ఎరిగె

ప్రాథమిక పాఠశాలలలోని సెలవులు

శ్రీ కె. సిద్ధలింగపిళ్ళ టీచరు - తిరుపతి

ప్రాథమిక పాఠశాలలలో చదువు బాలబాలికలు తక్కువ యిండు (వయస్సు) గలవారుగ నుండురు. వీరికి పాఠములందుకన్న నాటపాటలందు, యితర వ్యాసంగములయం ఇతరుల ప్రీతియనుట ఎల్ల విద్యావేత్తలకు తెలిసిన విషయము! కాని యేలూ కోయి పసికూన అభ్యసించెడి ప్రాథమిక బడులకు సంవత్సరమునకు 220 రోజులు బడిపనిచేయునట్లు నియమించియున్నాడు. నువ్వూరమైన పసిపిల్లలు యేపనియందైన నిమగ్నులైనప్పుడు త్వరగా అలసి పోయి, విరామము కోరుచుండుట నైజము. పసిపిల్లలకు సెలవురోజున్న కడుప్రీతి. ఎంతో ఉత్సాహ భరితులుగా నుండురు. అట్టిపసికూనలకు కట్టుదిట్టములు (Rules and regulations) పనికిరావు. స్వేచ్ఛయే వారి పరమార్థి. వారి నైజస్థితిగతుల కనుగుణముగా విద్యనభ్యసించ జేయుటయే బోధకుల యొక్క వాద్యత.

ఉన్నత పాఠశాలలందలి విద్యార్థులు వయస్సు నందు మీరిన వారుగ నుండురు. తగుకట్టుదిట్టములకు లోనగుదురు. వారు వారి బాధ్యతల (Responsibilities) గుర్తొని ప్రవర్తింతురు. కష్టముల నెదుర్కొనగల ధైర్యసాహసములు వారియందు కలవు. క్లిష్టపరిస్థితులయందు చిన్నబోరు. ఓకిమితో నెక్కువ కాలము పనిచేయగలుగుదురు. విరామము లభింపకపోయినను శ్రమయనక, తమపనిని నిలకడగా చేసి, పూర్తిగావింప గలుగుదురు. ఇట్టి ఉన్నత పాఠశాల విద్యార్థులకు సంవత్సరమునకు 180 రోజులు బడిపనిగా ప్రభుత్వము వా కేర్పాటుచేసియున్నాడు. ప్రాథమిక, ఉన్నత పాఠశాల విద్యార్థుల కెంత తేడాయన్నతో ఆశీర్వాదముగ నా యా సంస్థలలో పనిచేయు అధ్యాపకులకును నట్టి కృత్యాపమున్నది. వాస్తవమునకు గాఢముగా అవగాహించిన ఉన్నత పాఠశాలలకు సంవత్సరములో 220 రోజులను, ప్రాథమిక పాఠశాలలకు 180 రోజులను బడిపని యుండిన విద్యార్థుల వయోమనస్తత్త్వముల కనుగుణముగా నుండుననియే మనశ్శాస్త్రజ్ఞుడైనను చెప్పకలేప్పుడు.

పై అంశము లట్లుండ ఇదివరలో ప్రాథమిక పాఠశాలలందుగాని, ఉన్నత పాఠశాలలందుగాని, సంవత్సరములో 1. దసరాశలవులు (Midterm holidays) 2. క్రిస్మస్ సెలవులు. 3. వేసవి సెలవులు (Summer Vacations) అని మూడువిధములుగా నుండునవి. మన భారతదేశము ప్రజాప్రభుత్వదేశమైన తదుపరి ఉన్నత పాఠశాలలలో దసరా సెలవులను వేసవి (Summer) సెలవులను మామూలుగా నములు జరుపుచు, క్రిస్మస్ సెలవులను తీసివేసి, దానిస్థానే సంక్రాంతి సెలవులను నామముతో వాడుకొనునాచారమై యున్నది.

అయిన కొన్ని జిల్లాబోర్డులు, ఇతర సంస్థలలోగల ప్రాథమిక పాఠశాలలకు దసరా, క్రిస్మస్ సెలవులను పూర్తిగా తీసివేసి, వేసవి సెలవులను మాత్రము నములుపఱచినవి. మన హిందూసాంప్రదాయముల రీత్యాదసరాసెలవులలో విద్యార్థుల (బాలబాలికల) చే కోలాటముల వేయించుట, బాలికలు బొమ్మల కొలువును నేర్పాటుచేయుట, నాచారమై యుండెడిది. అట్టితరీ పసికూనల ఉత్సాహముల నణచిపెట్టి వారికి దశరాసెలవుల నిప్పించక బంధనకు లోనగు నట్లుగా చేయుట పరిపాటిగాదు. ఈ పద్ధతిరీత్యా దసరా సెలవులు ప్రాథమిక పాఠశాల విద్యార్థులకు, ఉన్నత పాఠశాల విద్యార్థులకన్న ఆత్మవసరమని ప్రభుత్వమువారును మరియు నాయాసంస్థల వారును, గుర్తెత్తిగి సదరు దసరాశలవులను పూర్వము వలె ప్రాథమికబడులకుగూడా వర్తింపజేయవలెనని ప్రార్థన.

ప్రాథమిక పాఠశాలలకు క్రిస్మస్ సెలవులను తీసివేసినను, ఉన్నతపాఠశాలలవలె సదరు క్రిస్మస్ సెలవులను సంక్రాంతి ప్రాధాన్యతనుబట్టి సంక్రాంతి శలవులను నామముతో వాడుకొను సదవకాశమును నాయాసంస్థలు వారి యాజమాన్యమునగల ప్రాథమిక పాఠశాలలకు వర్తింపజేయవలెననికోరి ప్రార్థించుచున్నాను.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర ప్రారంభ విద్య

(ii) కొన్ని సంస్థలకు సంబంధించిన ప్రాథమిక పాఠశాలలు ప్రతిభానివారమును ఉదయం ఆనగా 1/2 గోజు పనిచేయుచున్నవి. శనివారములో ఆర్థోజు పని చేయుటను మాపుచేసి, ఉన్నతపాఠశాలలవలె ప్రతి శని, ఆదివారములను శలవు గోజుగా 40X జీంచు నవకౌళము కల్పించవలెను(II) ప్రతిసెంటరు క్లాసుమీటింగునకు ఉపాధ్యాయులు హాజరైన నది ఒకబడిగోజు (working day)గా లెక్కించబడును. గనుక ఆగోజు ఉదయం ఆర్థోజు 2డిపని చేయువలసిన పనియుండదు. (iii) ప్రాథమిక బడులలో చదువు విద్యార్థులు తక్కువ వయస్సుగలవారు. వేసవి యెండల కోర్చిడి సమర్థత వారికిలేదు కనుక వేసవి సెలవులకు ముందు ఒకసెలను, వెనుక

ఒకసెలయు, ఆనగా ఏప్రిల్, జూన్, సెలెందు ఒంటిపూట బడి (One session School)జరుపుటకును ఆనజ్జయచ్చి పై జూపిన సెలవులన్నియు ఆన్నిసంస్థల యాజమాన్యమున నిర్వహింపబడుచున్న ప్రాథమిక పాఠశాలలకును, ఎయిడెడ్ ఎలిమెంటరీ పాఠశాలలకుకూడా, వర్తింపజేయవలెనని ప్రార్థించుచున్నాను.

N. B :— ఏతంతములోగాని నైసెలవుల నన్నింటిని వర్తింపజేసికొన్నను సంకల్పరములో బడి గోజులు 220కి తగ్గకూడదను నియమము ఎల్లవారికి విదితమైన విషయమే.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర ప్రారంభ విద్య

అడ్వర్టుపైజుమెంటు రేట్లు

	పూర్తిపేజీ	అర్థపేజీ	పావుపేజీ		పూర్తిపేజీ	అర్థపేజీ	పావుపేజీ
1 నెలకు	10 0 0	6 0 0	4 0 0	6 నెలలకు	45 0 0	25 0 0	18 0 0
3 ..	25 0 0	16 0 0	10 0 0	1 సం॥కు	80 0 0	48 0 0	30 0 0

రామా అండ్ కో., ఏలూరు.

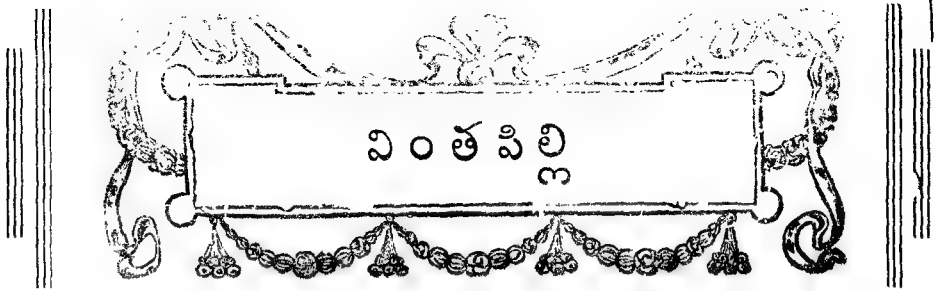
(బాంచ్స్:—రాజమండ్రి - గుంటూరు - తెనాలి- భీమవరం - విజయనగరం.

(3ర వ పేజీ తరువాయి)

యమును వివరించగలరు? శ్రీరంగనాథుని మధుర ప్రణయతమము. గోదాదేవి హోయలు. యవ్వీ క్లాసింపు సెల ప్రాయము భగవంతుడు భక్తుని పట్ల చూపు మాయావైఖరి ఖట్టములను నూచించి, పాతీగవాలి మహాత్మ్యమును గూర్చి చెల్లెలికేసుని లేఖ వ్రాయదగినను? ఇటులనే రాయలసభ, పాండ్య మహాపతిక్షేతము. వీరమనేడు చురక త్రివిగ్రహించుట దృశ్యములను వర్ణించి వినోద, భేద, వీర రసములు పులిలునట్లు తిమ్మనికి కమ్మవ్రాయుటయు వలని కొని విషయమే కదా! వ్యాసములలో కడపటిది

అసందిగ్ధముగ (Vague) ఊహితమై అందరాకున్నది (IX-3)

ఈ పృచ్ఛాపర్ణము నమలుటకువీలులేనంత మందముగనుండ సామాన్యదశలోనున్న VIII తరగతి విద్యార్థులు జవాబులు నొసగుటయెటులు? కనీసము సంఖ్యలో నుత్తరాలు గావించుటకు తగునిధముగా గుణములను పంచి గత్యంతరములేకుండ కృతార్థులగ చేసి తీర్చిదిద్దుటయే దయామయులగు విలువ. గట్టువారి కనీసధర్మమని మనవి చేయుచున్నాను.

కవిశేఖర; ఓలేటి - రామనాథశాస్త్రి

గీ॥ రామ లోకనాడు వాక్రుచ్చె ప్రజలకిట్లు
“పిల్లి పెందినవారల కెల్ల నొక్క
గోవువొప్పన నీత్తు; ఆయావుపాలు
పట్టి పెంచెద రెవ్వరో బలియునటు ॥ 1

ఆ॥ నెల దినాల పికప నేపిల్లి ఎవరి మా
రాల మమితమైన లావు గలిగి
యున్న-వారి కిత్తుకొన్ని గామములంచు
దొర వచింప పెంప దొడగి రంత ॥ 2

గీ॥ రామలింగాభ్యుదౌకడుమారాలమొందు
తెచ్చి- అవుపా లన్ని యావచ్చుపిల్లి
కిడిన లాభ మదేమి! నే కడుపునిండ
ద్రాగిహోయిగాసుఖముంతుభోగగరిమలి

ఆ॥ గడువు చాటగానే పుడమిరే డెల్లర
పిలువ నేనుగూడ వెడలవలయు—
పిల్లి బలియకున్న పీక తీయు నదేమొ
దీసి కే ఉపాయమైన గలదే? 4

క॥ అని మదిలో దలచియు పిచి
కినపాలన్ మరగ, గాచి గన్నెకడకు పి
ల్లిని తెచ్చి మూతి ముంచుచు
తెనాలి రామన్న యెట్టి తెలివిగలావో!

గీ॥ రామలింగడు పెంచు మాంసాల మంత
దినదిన క్షయ ముంచుచు తిండిలేక—
నూతికాలుబచే పాలు ముట్టదయ్యె...
నెల గడిచె; నెల రేగి నృపతి కడకు ॥ 6

గీ॥ పాలు బాగు గా త్రావుట వలన నెల్ల
వారి పిల్లు లేస్తురీతి బలిసియుండ;

రామలింగని యాభ్యుభక్ రాజమండు,
పిన్లువలె కానుపించె భూవిభు కనులకు॥

ఆ॥ అప్పుడు భూపరత్నమాశ్చర్యపడి “రామ
లింగ; నీబిడాలముం గనుగొన
పాలు పోయనట్లు స్పష్టమయ్యెడు నీవె
త్రావినా వటోయి గోవుపాలు॥ 8

కం॥ ఎంతటిమాట మహాపభు!
స్వంతముగా నేనె పాలు పట్టుదు క్షీర
మృంతకయన ద్రావదు మతి
మంతులునేముడుపరీక్షమార్జాలమున్ ॥ 9

కం॥ అని లింగన చెప్పగ పా
లను పిలి నమక్షిమందు రాజోద్యోగుల్
వినయమున బెట్ట మ్యావ్, మ్యా
వసుచున్ బర్వెత్తె జనము లబ్బురము
పడెన్ ॥ 10

గీ॥ రామలింగనియు క్తి యింకేమి? వడి
పాలనే పట్టియుండు నాధయముచేత
చల్లనగు పాలనై నను పిల్లి ముట్ట
దయ్యె నను ముత్తి పలికె జనాధి
యెమట ॥ 11

ఆ॥ ముత్తితెలివి కప్పుడు మహికాంతు డెం
తయు

సంతసించి పికప సౌభ్రమమున
రామలింగని గని ఏమయ్యె ఎంతటి
పని యొనర్చిరాడ వని హసించె ॥ 12

నెలరాజుగర్వం

పి. వి. యస్. పాత్రో

పాచిపెంట

1. వెలలేని నెలరాజు! వెన్నెలల రాజు!
కలువపువ్వుల రాజు! చిలిపినవ్వులరాజు!
2. కడలిలో పుట్టాడు! గగనాని కెగిరాడు!
నక్షత్రకన్యలతో నాట్యాలు చేశాడు!
మబ్బుమేడలలోన దోబూచులాడాడు!
ఉబ్బిపో తుంటాడు! తగ్గిపో తుంటాడు!
3. శివుని తలపువ్వునై చీకటికి శత్రువై
దీనులకు దీవెనై పాపలకు బంధునై
ఇంతింత కన్పించి అంతంతగా పెరిగి
ఆఖరికి కనడడు అది యేమిగర్వమో?
4. మరునాడు చిలుకెడై మరలకనిపిస్తాడు!
మందహాసము చేసి మమ్మునవ్విస్తాడు!
5. రవి తనకు మిత్రుడని రమతనకు చెల్లెలని
హరి తనకు బావయినయగు మేనల్లుడని
మింటిమార్గమునందు మిడిసిపడు
తుంటాడు!
కొంచునవ్వులకోడకొరకొరగచూస్తాడు!
6. విఘ్నేశ్వరులగాంచి వికవికానవాడు!
అందరికీ అతగాడు చందమామాతేను
అల్లుండ్ర బాధలను ఆతడెల్లునహించు!
కూతుండుకోరేటి కోర్కెలెట్లా తీర్చు!
7. ఏది యెట్లాగున్న ఎవ్వ రేమియెకొన్న
జాబిల్లికూతురిని చక్కగా పెండ్లాడి
నెలరాజుగర్వంబు నేనణచుతానోయ్!
ఆకాశ వీధిలో నాడుకుంటా నోయ్!

జయరామా వాచకములు 1,2,3,4,5,6,7 తరగతులకు

ఈ వాచకపుస్తకములు ప్రాథమిక విద్యాప్రణాళికను, ప్రస్తుత పాఠావరణమును ననుసరించి నూతనముగ ప్రచురించబడినవి.

గ్రంథకర్తలు :

శ్రీ ఉపాధ్యాయుల సభ్యవారాయణ, ఎం.ఎ., ఎల్.టి., గారు, వీరు జిల్లా విద్యాశాఖాధికారులుగ చాలకాలము పనిచేయుటచే విద్యావ్యాసంగములోను, ప్రాథమిక విద్యాపాఠ్యక్రమములోను యనుభవనీయులు.

“కవిరాజహంస, కవికులాలంకార” ఇత్యాది పురుదాంతతులగు శ్రీవోలేటి పార్వతీశకవిగారు చాలకాలమునుండి భాషాసేవ చేయుచు అనేక గ్రంథములు రచించిన శ్రీ వెంకట పార్వతీశ్వర కవులలో నొకరు. ప్రాథమిక పాఠ్యగ్రంథములు ప్రాయుటలోగల యనుభవమునకు పేరురచించిన ‘బాలగీతావళి’యే సాక్షి.

వలయువారు:— రామా ఆండ్ కో, ఏలూరు

సన్తానపత్రము

ది 13-4-53 తేదీని గౌరవ. విద్యాశాఖామంత్రి గారగు శ్రీ డాక్టరు,
యం. వి. కృష్ణారావుగారు అరుకులోయ (రామనగర్) ద్వారాచిన సువర్ణమున
అరుకులోయ (రామనగర్) ఆదిమవాసి హోష్టల్ ఏర్పాతి బృందము తీపున
హోష్టల్ ఆహారశాఖామంత్రి, చిల్ల లబులు బంకిమున్న, చిల్ల కొర్రాడర్వోబా;
సమర్పించిన సన్తానపత్రము

సీ॥ మల్లవరపువంశే మల్లికా మధువల్లి, కూర్మి మూ కొనగిన కుసుమమీపు
బీదసాదల నెంతో యావరంబున బిల్చి, ధర్మవైష్యము జేయు డాక్ట రేపు
స్వాతింత్రి సమరాన స్వారంబు త్యజముండ, ఎంబగ దూకెన ధీమ డీపు
శారదాంబున నేవ కోరి నయును నెంతో, పేరు గాంచిన తేను ఒడ వీపు
అరయ మంత్రవై నేడు మా అరుకులోయ. కాంచ నే తంచినావే శ్రీ కృష్ణారాయ!
హర్షమోదాలు కలిగె నియోదరమున । స్వాతిం బయ్య నీను సుస్వాతింబు,

ఆదిమవాసి ప్రాథమికోన్నత
పాఠశాల

ఆదిమవాసి విద్యార్థిబృందము
అరుకులోయ (రామనగర్)

తే 14-4-53 మంగళవారం. ఉపయం. 7-30 నిలకు అరుకులోయ (రామనగర్)
శ్రీ ప్రభుత్వముకొండజాతీయ పాఠశాలనువర్ణించిరి, ఆదిమవసత విద్యార్థులకు హెచ్చరిక
సిచ్చిరి. వసతికొంతవంకు దవ్యసహాయము చయుచునని వాగానముచేసిరి. బాలురకుతరక
గలరెండవ పూట ఉపాధ్యాయులు వృత్తివి ద్యలు నేర్పవలసినదని హెచ్చరించిరి. ఇచ్చ
టగలవ్యవసాయ పరిశోధనాఫలము గారని వ్యవసాయసంబంధముగవృత్తిని వికసేర్పవలసి
నదనికోరిరి. ఆదిమవాసి విద్యార్థుల అభివృద్ధినికోరుచున్న యిచ్చిత స్పెషల్ డిప్యూటీ
తహశీలుదారు శ్రీ యం. బుచ్చివెంకయ్యగారిని గౌరయించిరి.

ఆదిమవాసి ప్రాథమికోన్నత పాఠశాల

జి. యం. రావ్

అరుకులోయ (రామనగర్)

ప్రధానోపాధ్యాయుడు.

వివేక ప్రశ్నలు

అరయ నాల్కరముల శివాఖ్యయొప్పు ;
వాని తలగొట్ట ఇందీరా వల్లభు డగు ;
వాని తలగొట్ట నరంబు పతిక జెల్లు ;
అట్టిపదమేదో పేర్కొను డార్మలార !

ఒక్కనటి నామమొప్పు నాల్కరముల ;
ఒకటి మూడును జెర్పంగ నొప్పు వలకు ;
చివరి రెండును గలువంగ జెల్లునీకీ ;
అట్టినామంబు వచియింపు డనఘలార !

— శ్రీ ఎ. వి. గోవిందరాజు - హెడ్మాస్టరు -
కొత్తూరు.

— శ్రీ డొంకాడ పెదసత్యనారాయణ -
అంపావల్లి.

వప్రిల్ నెల చిత్రప్రశ్నలు

(1958 సం॥ వప్రిల్ సంచికలో ప్రకటింపబడిన)

వివేకప్రశ్నలు

అను చిత్రప్రశ్నలకు సమాధానములు

౧. మధుర.

౨. చతురంగము.

చందా నెం.

రెండుప్రశ్నలకు సరియైన జవాబులు పంపినవారు

- 18౫ తూ.చి.భట్ల పరిశురామశాస్త్రిగారు - హెడ్కామరు - పోలుకొండ
- ౩౦౦ కె. సుబ్బయ్యగారు - హెడ్కామరు - మేళ్ళూరు
- 572 ఆర్. దివాకరాజుగారు - టీచరు మేనేజరు - కోటిపల్లి
- 520 టి. రంగయ్యగారు - ఛాన్సెలరు పేట
- ౩10 ఎ. సీతారామస్వామిగారు - హెడ్కామరు - సబ్బవరం
- ౪౩2 పట్నాయకుని సెంచలంగారు - మేనేజరు - తొడుము
- 2౩0 రెగడి సత్యనారాయణగారు - మేనేజరు - కోటిపాం
- ౩౦1 ఎ. వి. గోవిందరాజుగారు - హెడ్కామరు - తొలుదుర్తి
- శ్రీమతి గర్భం అమ్మజమ్మ - విద్యార్థిని - గర్భం
- కోసులనాటి వాసుమచ్చిశాస్త్రిగారు - టీచరు - గంగవరం
- 178 ఎ. వెంకటరత్నంగారు - టీచరు - శనివారపుపేట
- ౩౦1 భారతిల అంజనయశోభనాద్రశర్మగారు - టీచరు శనివారపుపేట
- 128 బండలప్ప ధర్మారావుపట్నాయక్ గారు - టీచరు మేనేజరు - జమ్మిడివరం
- ౩55 జి. యమ్. రావు గారు - హెడ్కామరు - అరుకులూరు (రామనగరి)
- 521 శ్రీ బంగారం - ట్రయినింగు విద్యార్థి - అమలాపురం
- 458 అల్లంరాజు నూర్యారావుగారు - హెడ్కామరు - శృంగవరం
- 5౦0 వాడ్రేపు శిష్యునిగారు - ట్రయినింగు విద్యార్థి అమలాపురం
- 5౩4 కె. రామన్నగారు - రిటైరుడిచరు - తొడుము
- 1౩6 తూముల అప్పలనాయుడుగారు - బేసిక్ హెడ్కామరు - నడిమిక్కల
- 15 భానుమతి సత్యనారాయణపట్నాయక్ గారు - హెడ్కామరు - అవంతి
- 4౩9 రాయుడు సుబ్బయ్యగారు - టీచరు - పి. బండార్లంక
- ౩78 వాళ్ళ తమ్మశెట్టిగారు - టీచరు - కింతలవాసపేట
- 401 ఎ. యల్. నరసరాజుగారు - టీచరు - తిమ్మపురం
- ౩౩1 భోగాపురపు సీతారామస్వామిగారు - హెడ్కామరు - కోటిపల్లి
- 1౩౦ శ్రీ దుంపనారాయణమూర్తి - విద్యార్థి - చింతనల్లిపేట - కోడూరుగనదరి
- 150 దులప రామమూర్తిగారు - టీచరు - చింతనల్లిపేట
- ౩౦౦ రాజాం రామయ్యగారు - బేసిక్ టీచరు - వాళ్ళపడం
- 452 యం. శ్రీరాములుగారు - హెడ్కామరు - దివరాజుపల్లి
- 5౩8 డా॥కొండ పెద్దసత్యనారాయణగారు - టీచరు మేనేజరు - అంపావల్లి
- 270 వి. శ్రీనివాసరావుగారు - హెడ్కామరు - అత్తూరు
- గుడ్డెత్తుడి వాసుమతిరావు - శనివారపుపేట
- 506 కలిపిండ సత్యనారాయణరాజుగారు - టీచరు - మొయిడ

వీటిలో నెల చిత్రప్రశ్నలు

పదపూరణ - సమాధానములు

1. తల	6. తుల
2. ఈల	7. మూల
3. తల	8. నల
4. లీల	9. మూల
5. కోల	10. శిల

చందా నెం

సరియైన జవాబులు పంపిన విద్యార్థులు

- చి॥ మైచర్ల రంగనాయకులు - 5 వ తరగతి విద్యార్థి - సబ్బరం
- చి॥ పోకల నూకొలయ్య - ప్రయివేటు విద్యార్థి - పెడనాయడుపాలెం
- చి॥ లాలం సత్యనారాయణ ,, ,,
- చి॥ సబ్బరపు అచ్చంనాయుడు ,, ,,
- చి॥ నారపాడు దేవుడు— ,, ,,
- చి॥ సబ్బరపు స్వామివాయుడు— ,, ,,
- చి॥ క్రీమతి గర్భాం అమ్మజమ్మ - 1 వ ఫారము - గర్భాం
- చి॥ కుప్పిలి కనకరత్నం - 6 వ తరగతి - శంబర
- చి॥ దాసరివారి గంగులకుమారి - 3 వ తరగతి - జమ్మడినలస

521 చి॥ బంగారం - విద్యార్థి - అమలాపురం

560 చి॥ శేషగిరిరావు - విద్యార్థి అమలాపురం

180 చి॥ దుంప నారాయణమూర్తి - విద్యార్థి - చింతపల్లిపేట - కోడూరుగనిదరి

చి॥ యలమంచిలి కోటేశ్వరరావు - 7 వ తరగతి విద్యార్థి - పోలుకొండ

పదపూరణము

(విద్యార్థులు మాత్రమే వీనిని పూరింపవలెను. చందాదారులు కొనివారు తప్పనిసరిగా రెండు అణాల తపాలా బిళ్ళలు పంపవలెను. లేనిచో వారిపేర్లు ప్రకటింపబడవు.)

పదము	అర్థము	పదము	అర్థము
1 — లము	ప్రవాతపనిముట్టు	1 — క	పడవ
2 — లము	నాగలి	2 — క	గుంపు
3 — లము	ఒక ఆయుధము	3 — క	ఒకనాణెము
4 — లము	నడత	4 — క	ఒక జంతువు
5 — లము	తోక	5 — క	ఒక పురాణకాంత
6 — లము	నునురు	6 — క	పొట్టు

క్రీమతి కుప్పిలి కృష్ణకేశి, 6 వ తర- శంబర
మే

క్రీమతి గర్భాం అమ్మజమ్మ, 1 వ ఫారం- గర్భాం.
రంగ

వింతపదములు - పొడుపుకథలు

[బాలబాలికలారా! ఈ క్రింద కొన్ని వింతపదములు - పొడుపుకథలు ఉన్నవి. వీటి సమాధానాలు చాల గమ్యత్తుగా ఉంటవి, మీరందఱు వీటిని చక్కగా నేర్చుకోండి. మీకు తెలిసిన పొడుపుకథలుంటే వ్రాసి పంపండి. అయితే అవి చాల గమ్యత్తుగా - కొత్తవిగా ఉండాలి.]

పదము	జవాబు
హారము కాని హారము. ...	అహారము
రణము కాని రణము ...	తోరణము
రంగము కాని రంగము ...	శ్రీరంగము
జనము కాని జనము ...	భజనము
వరము కాని వరము ...	సావరము
వాటము కాని వాటము ...	కవాటము
గ్రహము కాని గ్రహము ...	అగ్రహము
వెల కాని వెల ...	కోవెల
దరువు కాని దరువు ...	ఆదరువు
మఠము కాని మఠము ...	కమఠము

— శ్రీమతి వి. టి. చిన్నమ్మ - 3 వ ఫారం - గంటూరు.

తీసికొద్ది పెద్ద దయ్యేది యేది ? ...	గొయ్యి
ముక్కున పయనించునది యేది ? ...	బొంగరము
గుడినిండ నీళ్ళు గుడికితాళం ...	టుంకాయ
చెయ్యనికుండ, పొయ్యని నీళ్లు, వెయ్యని సున్నం ...	టుంకాయ
సన్ననిబట్టలు, తాకితేకంపు ...	ఉల్లిగడ్డ
దేహమెల్ల కన్నులు గలది యేది ? ...	వల

హర్షరులు: 1. శ్రీ వి. యల్. నరసరాజు. 2. శ్రీ ఎ. ఆశ్వత్థరాజు.

ప్రపిడెంటులేఖ

మహారాజశ్రీ మదరాసు రాష్ట్ర విద్యాశాఖామాత్యులకు

ఆయ్యా !

1953 సంవత్సరము మార్చి 29 తేదీ తెనాలి సాలిపేట హిందూవిలిమెంటరీ పాఠశాలలో తెనాలి తాలూకా టీచరు మేనేజరు, వారి పాఠశాలలోని ఉపాధ్యాయులు, నా అధ్యక్షతను సమావేశమై చేసిన తీర్మానముల కొరకు తమకు పంపుతూ, వాటి అవసరమును గూర్చి తమకు తెలియజేయుచున్నాను.

1. టీచింగ్ గ్రాంటులో సంవత్సరపు మొత్తము గ్రాంటులోనుండి స్కూలు పరిస్థితులపైయిదివరలో యాయబడుతున్న పర్సంటేజీ కట్టను శ్రీప్రభుత్వమువారు తొలగించి, ఏకపాఠ్యాయుని పని ఆసంతృప్తిగా నున్న ఆ ఉపాధ్యాయునకు జరిమానాపాపమున గ్రాంటును కట్టుచేసి మిగిలిన గ్రాంటును యాయవలసి నదిగా ప్రభుత్వమువారిచే చేయబడినరూలునకుభిన్నముగా ఇన్స్పెక్టింగు ఆఫీసరులు, జిల్లావిద్యాశాఖాధికారుల పూర్వమునలే న జనరల్ కట్టరిచ్చుట నేటికిని జరుగుతు నేయున్నది. యిది శ్రీప్రభుత్వపు ఉత్తరువులకు భిన్నమగుటచేత దీనిని వెంటనే తొలగించగలందులకు తగిన ఉత్తరువులను డివార్డుమెంటుకు యిప్పించ వలసినదిగా కోరుచున్నాను.

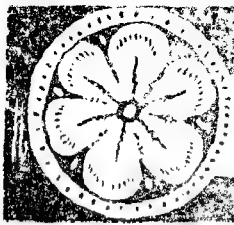
ఇందులో మరి మొక విషయమును గూడ తమదృష్టికి తెచ్చుచున్నాను. ఆయాపాఠశాలల గ్రాంటు పరీక్షకాలమున విద్యాశాఖాధికారులు తామస్కూలున కీయవలచిన కోతలను ఏకాగ్రమువలన యాయ వలచికో తెలుపకుండగ నే కోతల సమ్మతునుబలవలన, సంవత్సరాంతపు గ్రాంటులో రాబడిన లోటు ఏకాగ్రమువలన వచ్చినది. తెలియకుండుట ముందేవిషయమై పాఠశాలా యాజమాన్యము బాగ్రత్త పడవలసినది తెలియకుండుట ఉపాధ్యాయులకు గ్రాంటును పంచునప్పు డెరరికెంతెంత యాయవలయునో తెలియకుండుట సంభవించుచున్నది, కొన శ్రీప్రభుత్వమువారు యీ విషయమై తగిన కట్టుబాట్లు గావించ గలందులకు కోరుతున్నాను.

2. ఇన్స్పెక్టు ఆఫ్ కాయలు స్కూలురికార్డులో ఒకవిధముగను, తమపైఆధికాయలకుపంపుకొనునపుడు మరియొకవిధముగాను, ఇన్స్పెక్టును రిపోర్టును పంపుచుండుటవలన వాస్తవస్థల తెలియక యాజమాన్యము సంవత్సరాంతపు కట్టలోపూడిన గ్రాంటులన చాలాభాధలు పడవలసి వచ్చుచున్నందున ఇన్స్పెక్టును కొల ముందే గ్రాంటులో కోతలనిచ్చుటకు గల కారణములను, పరిమితిని, ఆయా పాఠశాలల రిమార్కు లు స్తకములలో నమోదుపరచునట్లు చేయుటకు తగిన ఉత్తరువులను యిప్పించవలసినదిగా ప్రభుత్వమువారిని కోరుతున్నాను.

3. ప్రస్తుతము శ్రీప్రభుత్వమువారిచు 15% మెయింటీనెన్సుగ్రాంటు ఏర్పాపమున విచారించిననీ యాజమాన్యమునకు చాలబలదైన అనేకవిధములుగా రుజువు చేయవచ్చును. టీచరుమేనేజరు ఆనువాదొక వంక యాజమాన్యము నొందిన పాఠశాలలో నే తనిజీవనభృతికి ఉపాధ్యాయుడుగా మాడా పనిచేయు చుండుటవలన నే యీతని ఆర్థికసౌధురము. స్పష్టమగుమండి, చాలీచాలకయిచ్చు 15% మెయింటీనెన్సు గ్రాంటులలో రోతిలనిచ్చుటవలన ప్రయోజనము లేవనియు, ఒకవేళ 15% మెయింటీనెన్సుయాజమాన్యపు ఖర్చులకు, యింటితెలు వగైరాలకు సరిపోవునని గాని మిగులుననిగాని శ్రీప్రభుత్వమువారు గాని, డివార్డుమెంటు గాని, భావించినవారే స్వయముగా ఆనగా ప్రభుత్వమువారే స్వయముగా ఆయా పాఠ శాలల ఖర్చులను భరించి 15% మెయింటీనెన్సు గ్రాంటుతో యాజమాన్యమునకు ఎట్టి సంబంధం లేకుండ జేయవలసినదిగా, శ్రీప్రభుత్వము తగిన ఆర్డర్లు యిప్పించవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

మే

౪౩

సంపాదకీయము

బహిరంగ రహస్యము

ఈ సంచికలోని “బడిపంతులు జీవిత సినిమా” కథ చదివినవానికి నేటి పాఠముకోసాధ్యాయుని ఆరికదూసితి యెట్టిదో చక్కగా బోధపడగలదు. ఇది కల్పితకథయైనప్పటికీ కొంత అతిశయోక్తి వున్నప్పటికీ - ఇందు యధార్థత లేకపోలేదు. ఇట్టి పాపపంథులు నలు సత్యదూరములు గాకపోవుటయేగాక ప్రస్తుతకరిక దృష్టిలో పరిపాటియై పోవుచున్నవికూడ.

ఈ బహిరంగ రహస్యాన్ని కప్పి వుచ్చేవలసిన అవసరములేదు. ఈలంచాల విశాచాన్ని రూపుమాపాలని ప్రభుత్వం యెంతో ఘోషిస్తున్నది. ఎంతగనో ప్రజాసహకారాన్ని ఆర్జిస్తున్నది. కానియెమిలాధాని తీరా క్రియ రూపంలోకి వచ్చేసరికి తప్పుటడుగు వేయక తప్పటలేదు. అంచేత అవిశాచం వికటాట్టహాసంతో తాండవనృత్యం చెస్తూనేవున్నది. అసలు ప్రభుత్వము తొంగింటానే యీవిశాచం మీరిపాచం చెస్తూంటే ప్రజలేమిచేస్తారు? ఏలాసహకరిస్తారు? సహకరించినందుకల్ల కలిగే ప్రయోజనం సర్వసంకలంపములేమిలేదు. ఈ విశాచాన్ని ఎదుర్కొని పోరాడి సస్పహాయులై యేమిచేయలేక చివరకు నానా బాధలవలై జీవనోపధులునూడ

చెడిపోయినవా రెంతెంతదూరం వున్నాడు. ఇదికూడా బహిరంగరహస్యమే.

మమ్ముకు ఒక్క సంగతి. ప్రభుత్వం మద్యపానసేవేదాన్ని బోలెడంత ఖర్చుతో అమలు పరిచింది కాని ప్రయోజనం? మునుపటికంటే తాగుడు ఎక్కువైంది. ఇది అంతటికీ తెలిసిన బహిరంగ రహస్యం. ఇలా యెందుకు జరగాలి? ఎప్పుడైనా సాహసించి ఏ అధికారినినా ఎదుర్కొంటే ఇక వాడు పడేబాధలు దేవుడియెఱుక. వాడిరూదరోజుకొక నేరం, వాడిముఠ అలకొంచే అధికారే వుండదు. అదేమంటే ఆయనకూడ అజేతరగతికి చెందినవాడు గానడంచేత తన క్రింది అధికారి నే నమర్చిస్తాడు. ఇలాంటిసంఘటనలు సర్వసాధారణంగా జరుగుతూ వుండటంచేతనే ప్రజాసహకారం పూర్వమై పోతున్నది. ఎవరికీవారు మనంకొందుకులే అని మిన్నగుండవలసి వస్తున్నది. ఇదికూడా ఒక బహిరంగరహస్యమే.

ఇలాంటి రహస్యం నేటివిద్యాప్రపంచం బాకూడ వ్యాప్తమై వుండటం విస్తుపోవలసినవిలేదు. ఏద్యోగకారులంతా నుభ్యంగా పరీక్షాధికారులంతా అంచాలు తీసుకోనే వాగవ వాగి. దుష్కృబట్టవలసిన పనిలేదు. అధికదక్షిణిక గుట్టయిన ప్రాథమికోపాధ్యాయునిమీ, అధికర ఉపాధ్యాయులేమి, ఏవో అవకాశాలు దేస్తూనేవుంటారు.

అయితే అనిబుద్ధి పూర్వకంగా మాత్రం చేసేవి కాకపోవచ్చు. ఏలా చేసినప్పటికీ అవి అవకతవకలని పించకోకపోవు, అలాంటి వాటిని కప్పివచ్చుకోటానై. ఇంతుళ్ళే పరీక్షాధికారులకు అవకతకొద్దీ కానుకలు సమర్పించుకొంటూ వుంటారు. ఇదికాస్త ముదురుపాకంలో పడితే లంచగొండితనం అనిపించుకొంటుంది. లేకపోకలోనేవుంటే అతిథిసత్కారంగా మారిపోయి గౌరవ ప్రదంగా భావించబడుతుంది. దీనిలోవున్న తేడాయితే, అయితే ఈలాటి సత్కారాలకు, కానుకలకు, ముందు పునాదులు త్రొక్కించడవరో అత్యంత తక్కువగానే తీసుకొంటున్నది. దీన్ని గురించి అంతగా గొడవచేయ నలసినవని వుండదు.

ఈ విషయంలో నా అనుభవంలో జరిగిన ఒక సంఘటనను గూర్చి వివరిస్తాను. దీన్ని బట్టినిజానిగాలు ఉపధ్యాయలోకం క్షణియించుకోవచ్చు. నా సహాధ్యాయి ఒకడు విద్యాశాఖలో ఇన్ స్పెక్టర్ గు అఫీసరుగా పనిచేస్తుండేవాడు. నాకూ అతనికి ప్రాణ స్నేహితం. ఒకనాటి నేను అతనితో కలిసి ఒక ఎలిమెంటరీ స్కూలు ఇన్ స్పెక్టరుకు వెళ్ళాను. ఇన్ స్పెక్టరు సమయంలో అచ్చట జరిగిన తంతుచూస్తే నాకు చాల అశ్చర్యం వేసింది. నేను కిమ్మకుండా కళ్ళు రెండూ అప్పగించి చూస్తూ కూర్చున్నాను. ఇన్ స్పెక్టరు అయి పోయింది. ఆరోజు ఇన్ స్పెక్టరుకు సమయం, ఆశయవంత. ఆపరేషన్లు ముగించేసిన సత్కారం ఇచ్చిన అతిథ్యం, జక్కలో మరచిపోలేమని చెప్పవచ్చు. ఒకనాటి బండి కట్టించి మమ్మల్ని లిఫ్టాగనంపారు. మేము ఇంటికొచ్చిన, రెండు రోజునో మేమో అస్కూలు పాడ్యా

వరు ఒక కావడి బరువు కందులు, మిర్చి మూడు తవ్వలు ఘూరు నెయ్యి, పట్టించు కొనివచ్చి, ఏమేమో స్వస్తి వాచకాలు చెప్పి యిచ్చివేళ్ళిపోయాడు.

ఆదృశ్యం చూచేసరికి నాకు మోళ్ళు కంప రమెల్లింది. మంచివాడనుకొన్న నా సహాధ్యాయి కూడా లంచగొండిగా మారి పోయి నాడా అని యెంతో విస్తుపోయాను. అప్పటి కేమీ మాట్లాడక భోదనంచేసిన తరువాత గది లో ఒంటరిగా కూర్చున్నప్పుడు అతనితో ఇలా సంభాషణ సాగించాను.

నేను—ఏమిరా! ఇన్నాళ్ళనుంచీ నువ్వు నిష్కలాంటివాడవనుకొన్నాను. అయితే నువ్వు కూడా లంచగొండి వైనావన్నమాట.

అత—నేటి వ్యవస్థలో కాని వారెవరు? నేనింకా చాలబుద్ధిమంతుణ్ణి సుమా!

నేను—అవును. చాలా బుద్ధిమంతుడవే. ఈలా లంచాలు వుచ్చుకొంటున్నావని ప్రత్యక్ష సాక్షిగా నేను చిహ్నం చేస్తే నీవు కోర్టు గం పూకిపోదా?

అత—మంచి ప్రశ్న వేశావురా! ఇంత అయిదుకుడ వనుకోలేదు. నన్ను విచారించే అధికారి బుద్ధిమంతుడైతే నాకాభయం?

నేను—అయితే నీజై అధికారి కూడా లంచ గొండేనంటావా?

అత—కాక మరేమనుకొన్నావు? ఈరా

దప్పించిన ముకుపంతా నాకొరకమకున్నా

వేమో కాదు కాదు నాపై వారికోసం,

దేవుడిచ్చినంతవరకు నాకు కూడుగుడ్డలకు

కోటులేదు, నాజీతం నాకు చాలు. ఏదో

పెద్దలు సంపాదించి యిచ్చిన కొండకూడా

కొంతవుంది. నాకు యేటా అలా లేదు. ఈవీద

పంతుళ్ళను వీడించి తీసుకోవలసిన దుస్థితి నాకేమాత్రం లేదు. అయితే అందరూ మడిగట్టుకొన్నారని చెప్పలేను. కక్కర్రి పడేవారూ ఉంటారు. ఇదంతా పంతుళ్ళు మెతకలేనంతవల్ల, అవకతవకలవల్ల కలుగు తున్నదని తెలుసుకో.

నేను—వెద్దవెద్దజతలు వుచ్చుకొనే పై అధికార్లకుగూడ లంచాలా! ఇంతకంటే అన్యాయం యేముంది? కంచయే చేసు మేసిన కాపేమిచేయగలము?

అత—అవును. పేరుగొప్ప పూరుదిబ్బ అన్నట్లు వారుమాత్రం యేంచేస్తారు? వారి పై అధికార్లకు వారుకూడా ముట్టచెప్పాలి ప్రత్యక్షంగానో, పరోక్షంగానో. పైనుంచి వచ్చే వొట్టిబట్టి, అవసరాన్ని బట్టి, అదంతా క్రిందికి కూడా వ్యాపిస్తుంది. యథారాజా తథాప్రజా అన్నసంగతి సికూ తెలుసుగా?

నేను—అయితే యీబరువంతా మోసేసి బీదపంతుళ్ళేకదూ?

అత—ఒక్కపంతుళ్ళేమిటి? ఎవరి వాటా ప్రకారము వారు మోస్తుంటారు?

నేను—అయితే దీనికిని వారణోపాయం?

అత—నాదీఅదేప్రశ్న. అదేమి కర్మమో కాని ప్రజాప్రభుత్వంవచ్చిన తరువాతనే యీ లంచాలబాధ మరీయెక్కువయింది. గట్టిగామాట్లాడితే మావాడు యం యల్, ఎ, అని ఒకాయన బెదిరిస్తాడు. మావాడు “మాజీమంత్రి” అని ఒకాయన బుకాయస్తాడు. మరొకాయన “మావాడు మంత్రి అని తెలుసా?” అని జబర్దస్తీ చూపిస్తాడు.

వీటితోడు కులతత్వాలు, పార్టీలు, మొదలైనవి యింకా యెన్నో. నీటన్నింటినీ అధిగమించి న్యాయం పైకి రాలేకపోవు తున్నది ఎక్కడి కక్కడికే యేరో ఒకటి అడ్డుకొని న్యాయాన్ని క్రుంగదీస్తున్నది. ఈరోజుల్లో ముక్కుకునూటిగాబోతే మూల బడి అణగారిపోవలసిందే. చట్ట ప్రకారం నడిస్తే గుక్కెడు మంచినీళ్ళు కూడాపుట్టవు. ఈపంతుళ్ళ విషయంలో రూల్స్ ప్రకారం వర్తిస్తే ఇంత కఠినాత్ముడు లేడంటారు. ఎవడైనా కాస్త కక్కర్రిపడితే ఇంత లంచ గొండి లేడంటారు. ఏవైనా అవకతవకలు లోటుపాట్లు ఎత్తిచూపినా పైకి ప్రాస్తామన్నా, సంచాయపీ యివ్వమన్నా, సభలు జరిపి గోలకెత్తుతారు. అకాశరామన్న అరీలెన్నో పంపుతారు, రాయబారాలు పెళ్ళిస్తారు. ఏలోటుపాట్లుచూడకనూళ్ళు నీటి బాగున్నవే వ్రాస్తేమూలకే జన్మప్రకరం గాలేదని ప్రభుత్వం మమ్మల్ని దబాయస్తుంది. ఈస్థితిలో ఏం చేయాలి? పై వారిపొచ్చరికలు, దబాయంపులు, తప్పుకోటానికి అచ్చట పుండే ఉష్ణగ్రహాలకు ఇంత పెట్టాలి. అవసరమైతేవారికి కావలసినవన్నీ సప్లయచేయాలి ఇందులో ఏదీలోపించినా, ఏదో చెడరిచూర్కురానేవస్తుంది. ఇటుపంతుళ్ళు లోపాలుకప్పి పుచ్చి కనకరింతామూ పై వారి బాధ, పై వారినికాంతింజేతామూ బీదపంతుళ్ళగోల, ముందుకుపోతేమయ్య-వెనుకకుపోతేగొయ్యి ఈ బహిరంగరహస్యం అందఱికి తెలుసు. తమలోపాలు కప్పిపచ్చటానికై పంతుళ్ళు పరీక్షాధికారులకు కానుకలిస్తారు. పైవారి బాధతప్పుకోటానికై పరీక్షాధికార్లు పుచ్చుకొంటారు. జవానుదగ్గరనుంచీ, గుమస్తాద

గ్రహించి, అందరూ పుచ్చుకోనేవాళ్ళే. ఈ పుచ్చుకోటాలు మామూళ్ళ కింద చలామణి అయిపోతున్నవి. ఇలాటి మామూళ్ళు అన్ని డిపార్టుమెంట్లలోనూ పాతుకపోయి వున్నవి. గవర్నమెంటు భూమిశీస్తు మాదిరిగా ఇవి ప్రతిదేహా చెల్లుబడి కావలసినవే. ఈవ్యవస్థ అంతా మారాలంటే శాసనాలవల్ల ప్రయోజనంలేదు. శాసనాలు ఎక్కువైనకొద్దీ ఇవి పెరిగి పోతూనే వుంటాయి. కాబట్టి యీలాటి మార్పు రావాలంటే ప్రజాసీకంలో, అధికారవర్గంలో, పరిపూర్ణమైన మానసిక పరివర్తనం కలగాలి. స్వార్థరహిత మైననీ, త్యాగబుద్ధి ప్రతివ్యక్తిలో పెంపొందాలి. వ్యక్తితత్వేమాన్నిగక, సాంఘికతేమాన్ని, దేశతేమాన్ని, కులమతవర్గహిత బుద్ధితో అందఱూ కాంక్షించాలి. ఇట్టివ్యవస్థ ప్రజాసీకంలో ముందుగా కుదురుకోటానికి త్యాగ శీలురైన ఉపాధ్యాయులే ముందడుగు వేయాలి. దేశం బాగుపడవలెనన్నా, అది గున బడిపోవలెనన్నా, ఉపాధ్యాయులే కారకులౌతారు. అయితే యీ సత్య

నూతనాన్ని ప్రజలు, ప్రభుత్వం, గుర్తించి ఉపాధ్యాయులకొకాన్ని తగినంత అధికారం ప్రతిష్ఠలతో ఉన్నతస్థానానికి చేవాలి. అప్పడేదేశకళ్యాణం - ధర్మసంస్థాపనం - జరుగుతది. ఉపాధ్యాయుడు ఉపాధ్యాయుంటే దేశమాత కన్నీరు విడుస్తుంది. ధర్మదేశత కంటుతుంది, ఈ బహిరంగ రహస్యాన్ని ప్రజలు, ప్రభుత్వం, ఎంత తగ్గగా గుర్తించేదేశానికి అంతమందిది. అధికార రాజకీయ స్వాతంత్ర్యంతోపాటు ఆధిక స్వాతంత్ర్యం కూడ మనకు లభించినప్పడేదేశానికి కళ్యాణం. నీ ప్రశ్నకు ఇదేనాసమాధానం. అంతటితో మాసంభాషణ ఆగిపోయింది. ఒక్కదీని నిశ్వాసం విడిచి నాసహస్యాన్ని వీపునట్టి “నీవిప్పుడు నిజమైన పరిక్షాధికారివి” అని అరణ్ణి ప్రశంసించారు.

దీన్నిబట్టి విద్యాశాఖలో పెరుగుతున్న లంచగొండి లనానికి మూలకారకులెవరో, దాన్ని నిర్మూలించటం యెలాగో, ఉపాధ్యాయులే విచారించి నిర్ణయింప వలెనని మూలపాఠం.

— సంపాదకుడు.

రకె న పేజీ తరువాయి

4. బీదరు మేనేజర్ల పాఠశాలలో పనిచేయుచున్న ఉపాధ్యాయులకు మేనేజ్మెంటువారిచున్న మూసింపుడుతున్న రు 5-0-0 లు. వాస్తవముగా యిచ్చునట్టిని కొదవిన్న, అట్టియైనట్లు ఎక్స్టెన్సు మొదలగు కార్యాలలో మాసింపుడుట కేవలము కిమతమ యాజమాన్యములకును, ఉపాధ్యాయవృత్తికిని, ప్రభుత్వమువారిచే రాబోవున భావింపుడుతున్న కష్టనష్టములకు లాభియే. తప్పకు ఎక్కొట్టుచు, బీదరు మేనేజరు పాఠశాలల యాజమాన్యాలు గావించుచుండినయు, సహృదీకముగా వాళ్ళకై తాటిప్రాయమును తమకు తెలియజేయుచున్నాను. ఆందువలన వాస్తవము కొని యీవిషయమై ఉపాధ్యాయులకును, ఉపాధ్యాయ యాజమాన్యులకును, అనవసరపు వ్యవహారములను కలుగుట్లు చేయుక దగ్గర నాగాయలుగు యాజమాన్యోపాధ్యాయు లిచ్చుచున్నారని ప్రభుత్వమువారు భావించి యూరకుండక ఆ రు 5-0-0 లను కూడ ప్రభుత్వమువారి భరించి, ఉపాధ్యాయుల కీసువలసినదిగా శ్రీ ప్రభుత్వమువారిని కోరుతున్న యీ తీర్మానముతో పూర్తిగా యేకీభవించి శ్రీ ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేయుచున్నాను.

ఇట్లు తమ విశ్వాసపాత్రుడు, కంచిభొట్ల శివరామయ్య, ప్రెసిడెంటు.

1953 మే 16 మొ॥ జూన్ 15 వరకు మాసఫలములు

మేనరాశివారికి : మొదటివారము వుద్యోగవ్యాపార, రాజకీయాని విషయముల కనకూలము, మే 24, 25 తేదీలలో ధనవ్యయము, కెలాఖరులో ఆభివృద్ధి, జూన్ మొదటివారములో కార్యజయము, జూన్ రెండవ వారములో గణన పొందులో ధనకూలము.

వృషభరాశివారికి : జూన్ 4-వ తేదీనకు కార్యానకూలము ధనలాభము అనంతరము ధన వ్యయము ఎక్కువ ఉద్యోగములో చిక్కులు తటస్థమగును. జూన్ 5-వ తేదీ లగాయతు, ధనవ్యయము, స్థిరమార్పులు కొన్ని జరగును.

మిథునరాశి వారికి : వ్యాపారవృద్ధి, మే 31 లోపల వ్యవహార పరిష్కారములు, జూన్ 4 లగా యతు విత్తహాయము, లాభముకలుగును. కొని కొన్ని యనవరమైన ప్రయాణములు. తేదీలు జూన్ మొదటివారములో రాకవచ్చును.

కర్కాటకరాశి వారికి : మే 25 లోపల అనకర వ్యయము, మనోవిచారము, 30, 31 లలో కార్యానకూలము, జూన్ మొదటివారములో సామాన్యలాభము, రెండవ వారములో ధనలాభము ఋణతీర్థము కలుగును. గణన పొందులో ధనకూలము.

సింహరాశి వారికి : మే 28 కకు సామాన్యలాభము 26 లోపల ప్రయాణములు, వనో విచారము జూన్ 2-వ తేదీ కకు కార్యము, లాభము జూన్ 10 లోపల అనకరవ్యయము 15 వకు లాభము.

కన్యారాశి వారికి : ఆరోగ్యభంగము ప్రయాణములలో విఫలములు, ఉద్యోగములలో చిక్కులు కలుగును. మే 5 దరివిలా వర్షములు కొంతకలకన కూలించును. వ్యాపారవ్యవహారాది కార్యము లలో జయముకలుగును.

తలరాశి వారికి : ఆరోగ్యమునకు మనకలు గలుగు. అనకరమైన తేదీలుగలుగును. కెలాఖరులో కలకలు కలుగును, జూన్ మొదటివారములో రెండవ వారములోకంటె వ్యాపారాది కార్యములకు విఫలములుగలుగును. జూన్ 5 దరివిలా ఎక్కువ ధనలాభము.

మృగశిరశి వారికి : జూన్ 5 లోపల వుద్యోగవ్యాపారములలో అనకూలముండును. ధనలాభ మెక్కువ, జూన్ 5 తర్వాత అనకూలము కలవచ్చును. నిష్టవార్తలు వివలవివచ్చును. జూన్ రెండవ వారములో శక్తికార్యములలో కాలాను సవకారముగలుగును.

ధనురాశి వారికి : గృహవిషయములు ననికూలముగా నుండును. వ్యాపారము నుండముగా నుండును. జూన్ 5 దరివిలా వ్యాపారవృద్ధి. పుణ్యకార్యములు చేయుదురు. జూన్ 4 లోపల శత్రువృద్ధి ఆరోగ్యభంగము, శ్రమెక్కువగును.

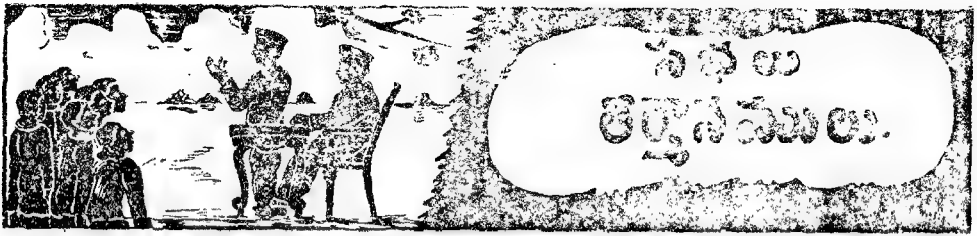
మకరరాశి వారికి : ప్రయాణములు, బంధుదర్శనము, వ్యాపారవృద్ధి, వుద్యోగాదులలో లాభము కలుగును, జూన్ 5 లలో అనవసరమైన తేదీలు, ఆరోగ్యభంగము, తటస్థించును. భూ, గృహవిషయాను కూలము.

కుంభరాశి వారికి : ధనలాభము, ప్రయాణములు, బంధుసౌఖ్యము, మేనెలాఖరుకకు వుద్యోగ వ్యాపారములలో ఆభివృద్ధి జూన్ మొదటివారములో చిక్కులెక్కువ. రెండవవారము కొంతఅనకూలము.

మీనరాశి వారికి : ఆరోగ్యము బాగుండును. ప్రయాణములలో చిక్కులువచ్చును. వ్యాపారో ద్యోగాదులలో ఆభివృద్ధిగలుగు. ధనలాభము బాగుండును జూన్ 5 దరివిలా (తర్వాత) శ్రమసంబంధమైన తేదీలు: ఆరోగ్యభంగము, ధనవ్యయము గలుగును.

N. B.:- పైఫలములు మీ జాతకములను బట్టి మారవచ్చును. మే 17, 23, 24, 25, 30, 31 జూన్ 1, 2 13, 14 తేదీలు మీ మీ జాతకములను బట్టి మంచిగాని, చెడుగుగాని ముఖ్యమైన తేదీలు. వీనిని గమనించి వివరములు తెలిపి, వారికి ఏమొక్కమానమునకైనను, వారివారి జాతకములుబట్టి ఒక్కరూప్యము మనీయార్బరుబంపిన ఫలితములు వివరముగా బంపబడగలవు.

ఇట్లు
లక్కావర్షుల సర్వయ్యగారు,
జ్యోతిష్కలు, ఏలూరు.

పీఠికలు తెల్లనములు.

ఏలూరు హిందీనికేతనము - తృతీయవార్షికోత్సవము

1953 సం॥ మే-నల మాడక తొట్టున పువగు పీటలూని హిందీనికేతనపు భవనమునందును, దివ్యజ్ఞాన సమాజభవనమునందును, తృతీయవార్షికోత్సవము జరుపబడినది.

ఉదయకాలపు కార్యక్రమము :

శ్రీ॥ డా॥ మూలూరి రంగయ్యగారుచే పతాకారోపణము గావింపబడినది. తదుపరి విద్యార్థులకు వాక్ స్పర్శ - వ్యాసంచన బోటీలు, హిందీలో జరుపబడినవి.

నాయంకాలపు కార్యక్రమము :

దివ్యజ్ఞాన సమాజభవనమునందు వార్షికోత్సవ సందర్భమున శ్రీ చంద్రబ్రహ్మశిష్యులుగా ఆభ్యుత్థులను ఒహింగనాధి జరుపబడినది. శ్రీ వారణాసి రామమూర్తి "రెవెండ్" గారు ప్రాసంగిక వ్యాసములుగా భారతీయ సంస్కృతి పుష్కరితను గూర్చి మాట్లాడరి.

తదుపరి మాత నానాయకాలపు గారు, శ్రీ క్రొత్తపల్లి వెంకటస్వామయ్యగారు, నేను హిందీకి గల స్థానాన్నిగూర్చి, దానిప్రచారా వశ్యకతలు గూర్చి, మాట్లాడాము. అప్పుడు ఏవ్యాసానుభవం, కినికేతనపు వాక్ స్పర్శ-వ్యాసంచనమును, బోటీలలో గలుపబడినవి, ఏవ్యాసము, ఏవ్యాసములకు బహుముతులు ఇవ్వబడినవి. తివనుతం, సకతలపు కొద్దిదర్శి శ్రీ రాముల రాజ్యస్థానిగారుచే ఆభ్యుత్థులకు ఉపన్యాసములకు, సభ్యులకు, ధన్యవాదములర్పించబడినవి.

రాత్రు ర గంటకు :

హిందీనికేతనపు విద్యార్థులచే విచిత్రవేషములు ప్రదర్శింపబడినవి. వీరయ్యకర్ నాట్యబృందం, వారిచే "ఉత్పాత్య" అను నాటిక, మరయ్య, అశోకాచార్యుల నాట్యమును వారిచే "వాసన" అను నాటిక ప్రదర్శింపబడినవి.

ఇట్లు

ఏలూరు; మే-నల కేతనము

"పద్మార్చనము"

అ మ లా పు రం

ఆమెలపురంకొలూకొ ఎయిడెడ్ ఎలిమెంటరీస్కూలు టీచర్లయూనియన్ బిల్డింగుకు మిటి నమావేశము ది 10-5-53 తది కనిబాంము మధ్యాహ్నం గం. 12-1 టలు ఆమెలపురంకొలూకొ క. స. వేత్త రావుగారి అధ్యక్షతమున జరుపబడి, యాదనవలంకొనలు ఎక్స్క్రెమియంగా ఆహ్వానింపబడినవి.

I ఎయిడెడ్స్కూలు టీచర్లజీతములు ప్రతి నెలలోను 12 వ నెడలోపుగా టీచర్లకు బట్టాడా అను నట్లు చెయించగలరులకు జిల్లా విద్యాశాఖాధికారులను కోయి తీర్మానించినది. ఇట్లు బట్టాడా చెయించుటకు అధ్యక్షులములు ఎవరుగా కలిగినయెడల ఆయాస్కూల్స్ టెక్నిలు నాటిక సంబంధించిన కేంజీ షన స్పెర్స్ ర్న ద్వారా ఒట్టాడా డాండానిగలందులకు కోయి తీర్మానించినది.

II స్కూలుల పేరొనామనీవ రి స్కూల్స్ పురంకొలూకొ ఎయిడెడ్స్కూలు టీచర్లములు పాట్లచేయగలందులకు కోయి తీర్మానించినది.

ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రాథమికవిద్య

III మ్యూనిసిపల్ పరిషత్ లోను ఎయిడెడ్ స్కూళ్ళు చీఫ్ క్లర్కు యంటిఆర్డర్ ఆలవేసేసులు యిప్పించుటకు ప్రభుత్వమును కోరుచు తీర్మానించిరి.

IV S. S. L. C. పరీక్షకు పరీక్షలో యీ దిగువ కనీసపు మార్కులు సంపాదించిన (Higher grade) బ్రయునింగు ఆయునీచర్లు (Secondary grade) బ్రయునింగు పరీక్షకు ప్రయోజనముగా పాడంగుటకు అనుమతించుటకు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచు ఏకగ్రీవముగా తీర్మానించిరి.

1929 పాఠస్కీ-ము

(1) రీజనల్ లాంగ్వేజ్ తెలుగు	25
(2) ఇంగ్లీషు	20
(3) గణితము	20
(4) బొబ్ లైవ్ జా. హి	20
(5) వైపు	20
(6) U. గ్రూప్	20

1948 న్యూ స్కీ-ము

(1) రీజనల్ లాంగ్వేజ్ తెలుగు	25
(2) ఇంగ్లీషు	20
(3) వాఘాదా గణితం	20
(4) సోషల్ సైన్స్	20
(5) వైపు	20

V ఎయిడెడ్ చీఫ్ క్లర్కు యిచ్చుచున్న యర్రుమల్లేపు పాదు ప్రజేసుకున్న 40 లోజులు మించి యిచ్చుట లేదు, అందుచేతి ఇచ్చునంగా కలపు పట్టుచున్నారు. అవసరము వచ్చినప్పుడు కలపులు credit లో పుండుటలదు. కనీసము టీచరు పాదుపునకున్న కలపు ఎంతకొలముపుంటే అంతకొలము credit లో పుండునట్లుగా G. O. ను అనుమతించేముటకు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచు ఏకగ్రీవముగా తీర్మానించిరి.

VI ప్రాథమిక పాఠశాలలో తే వ తరగతి వ్యాసుతము విద్యార్థులకు (Secondary School) లోని 1 ఖాండులో పరీక్షలముడా చేస్తుకొనుటకు అనుమతించగలములకు ప్రభుత్వమును కోరుచు తీర్మానించెరి.

II V (Secondary) స్కూళ్ళలో ప్రయోజనము పరీక్షలకు ప్రాథమిక పాఠశాలలోని 3, 4 తరగతుల విద్యార్థులముడా పాడంగుచు ఒకటవ ఖాండులో చేరుచున్నారు. అందులకు విలుగాకుండా ఉత్తరువులు దిశచేయుచుగలందులకు కోరుచు తీర్మానించిరి.

VIII బలపురు శాస్త్రవిద్యాశాఖాధికారులు పాజుకునున్న ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రాథమిక పాఠశాల మహాస్థలం (కాన్వెంట్) యీ యూనియన్ తరపున ఈ యూనియన్ ఆధ్వర్యము కే. సోమేశ్వరరావు గారు నాయకుడు అనుమతించుచు తీర్మానించెరి.

అమలాపురం,
13-1-1950.

సీ. నాగభూషణం, శ్రీకృష్ణి.
కాటాకో ఎయిడెడ్ బీచ్ యూనియన్.

భీమునిపల్లె:
భీమునిపల్లె ప్రభుత్వ కేంద్ర కమిటీలకు ద్వితీయ పార్టీ కొత్తము 19-1-50 న శ్రీవిద్యానీ సురాజుల సుమ్యా. ఎ. పి. L. I. బలపర్యవేక్షణగారి ఆధ్వర్యము నాయకులం 10.30 బైవి ప్రార్థనలో సభ ప్రారంభమయెను. ప్రధానాధ్యక్షులు శ్రీ చు. బి. చు. ము. బి. ఎ. పి. డి. గారు సలహాకర సమితి సమగ్రముగ సమీక్షించిరి. శ్రీ చు. బి. చు. ము. బి. ఎ. పి. డి. ము. పి. డి. యు. క. లది ప్రాధికారుల ముడ ప్రధానాధ్యక్షులు, బలపర్యవేక్షణగారు గూర్చి ముచ్చటించిరి. డి. డి. గ్రేస్ లిన్ యు. ఎ. (ప్రెసి) గారు అనుమరులు. గౌరవగారి సిద్ధాంతములలోనిది

వక పాలుత్రాగిన ఆవును పారద్రోలిన విధముననే బేసిక్ విద్యావిధానమును అనుసరించుచున్నారని ముచ్చటించిరి. తదుపరి విచిత్రములు, రాత్రి 10 గంటలకుండి వానము, సుందరము, అనుభవము శిక్షణలను విద్యార్థులచే ప్రదర్శింపబడెను. శిక్షణలను అనుసరించు వివిధముల ఖాదికాంక్షలు ప్రదర్శింపబడెను. కొంత ఖర్చు గూడ పురజనులు ఖర్చు చేసెను.

భీముసిపట్నం,
డి 20—4—1953.

వేలంపూడి గోపాలదాసు,
పాఠశ్వులమండ్రె, బేసిక్ ప్రాథమికవిద్యాలయము.

ఈరేంజీ పుసాధ్యాయులు 41 మంది శ్రీ ఎ. కాశీబలిరావు (పాచిపెంట B. H. E. కె. హెడ్మాస్టరు) గారి ఆర్గనైజింగున సాలూరు ముఖ్య పట్టణములో ప్రథమ చిన్న కేంద్రాన్ని స్థాపించి, అధ్యాపకులుగా శ్రీ డాక్టరు జి. సన్యాసరావు M. B. B. S గారిని యెన్నుకొనిరి. శ్రీ C. H. కె. సుబ్రహ్మణ్యం B. A. B. E D (పాలూరురేంజి D. I. కె. గారు అధ్యక్షతన గావించిరి. శ్రీ డాక్టరు వై. జె. పాల్, L. M. P. గారు ప్లెటెలు 18-19 తేదీలలో పరీక్ష చేసిరి. 1953. తేదీ తేదీటివింగులో సాంపురు ప్రముఖులు ఉపన్యసించిరి. సభలో పాచిపెంటకొలి బాలకవి : శ్రీ పి వి యస్. పాత్రో గారు గవించిన పద్యములు చదువబడెను. 1953. తేదీతో శిక్షణకేంద్రం గుగించబడెను.

సాలూరు,
డి 23—4—53

బి. పరమేశ్వరరావు
విద్యాశాఖవిజ్ఞు.

తాడిమట్టిబోర్డు ప్రాథమికోన్నతపాఠశాల ద్వితీయ వార్షికోత్సవము

ఈ పాఠశాల ద్వితీయ వార్షికోత్సవము 23-4-53 తేదీన ఉదయము పతాకాగోహణము మొదలైన కార్యక్రమముతో ప్రారంభింపబడెను. సాయంత్రము 3 గంటకు పాఠశాలవద్ద ఆనంతపురం జిల్లాబోర్డు విద్యాశాఖాధికారులైన శ్రీ వి. పి. నారాయణరెడ్డిగారు అధ్యక్షులుగాను శ్రీ బి. వి. సుబ్బయ్యగారు (ధర్మవరం రేంజి మూల్క డిప్యూటీ ఇన్-స్పెక్టరు) ప్రారంభోపన్యాసములుగాను, యుండి సభను జన్మప్రథమ గావించిరి.

— ఎ. సంజందప్ప టీచరు, తాడిమట్టి.

బొబ్బిలి ఉంగరాలవీధిస్కూలు - వార్షికోత్సవము

1953 వ సం॥ ఏప్రిల్ 11, 1 తేదీలలో బొబ్బిలి ఉంగరాలవీధి ఎయిడెడ్ ఎలిమెంటరీస్కూలు వార్షికోత్సవము ఆతివైభవముగా జరిగినది. సభ మొదటిగోడన శ్రీ R. కె. ప్రకాశరావు M. A. L. T. (Tutor Kirlampudi Palace) గారి అధ్యక్షతన, రెండవదిగోడన శ్రీ R. జోగారావు B.A.L.T (Retired head master, Board Highschool Palakonda) గారి అధ్యక్షతన జరిగినది. సభకు పలువురు - పురపలుకులు హాజరైరి. విద్యాభివృద్ధినిగోరి పలువురు పెద్దలుపన్యసించిరి. అభివృద్ధి బొందుచున్న యీ స్కూలుకు బడితావులు “చాలకపోవును” గుర్తించి, స్థలాభివృద్ధికి ఒక ఉపసంఘము నేర్పాటుచేసిరి. తరువాత నేటి ప్రజాస్వామిక పరిపాలన లెప్పున్నవో తేలియనేము ఆసెంట్ల సమావేశం ఆన ప్రదర్శనమునూ, క్రీకెట్ల “రాయబారము” ఆన నాటకమునూ, విద్యార్థులు మిక్కిలి చక్కగా ప్రదర్శించిరి. అధ్యక్షుని ఆంత్వోపన్యాసానంతరము ప్రదర్శనములలో పాల్గొన్న బాలబాలికలకు బహుమతులు పంచిపెట్టబడి అభినందనములతో సభ ముగింపబడినది.

బొబ్బిలి,
2-5-1953.

పి. రామగోపాలం,
హెడ్మాస్టరు & మేనేజరు.

శ్రీ మోక్షగుండ రామాయణము

యక్షగానము (హరికథ)

(ఆరు కాండలుగల సంపూర్ణ రామాయణము)

శ్రీ తాళ్ళూరి నారాయణ సత్కవి విరచితము

ఈ గ్రంథమింతి స్వల్పకాలముననే తొమ్మిది ముద్రణములు వేయబడి వేలప్రతులు అమ్మబడియుండుట దీని ప్రాశస్త్యమునకు నిదర్శనము. పద్యములు, పాటలు, కీర్తనలు, మట్లు, తోహారలు అతి మనోహరములు. ప్రతివారును చదివి ఆనందింపదగినది. హరిభక్తులగు స్త్రీ, పురుషులకు మిగుల ఉపయోగము.

క్యాలికోబైండు వెల రు. 3—8—0

అష్టాదశ పురాణసారము

(18 పురాణములు నాల్గు భాగములలో ముద్రించబడినవి)

శ్రీ వేమూరి జగన్నాథశర్మ విరచితము

ఇహపర సాధనకు 18 పురాణముల విశేషములను ప్రతివ్యక్తియు తెలుసుకొనుట ఎంత ముఖ్యులవసరమో అందరికని తెలిసినవిషయమే. అట్టి పురాణములు సంస్కృతభాషయం దుండుటచేత అందరును చదివి ఆనందించుటకు వీలు కలుగుట లేదు. ఆ కొరతను తీర్చుటకు మేము పురాణముల నన్నిటిని సంగ్రహముగా నెన్నడు కని విని యెరుగని కథలను సులభశైలిని రస ముప్పటిల్లునట్లు ఆబాలగోపాలము చదివి యానందించునట్లు వ్రాయించి ప్రచురించియున్నాము. కొద్ది కాలమునకే అనేకవేల ప్రతులు అమ్మబడియున్నవి.

విడిప్రతి 1 కి సాదాబైండు వెల రు. 1—8—0

4 భాగములుకలిసిన క్యాలికోబైండు వెల రు. 6—8—0

ప్ర కా శ కు లు :

రా మా అం డ్ కో., (H. O.) ఏ లూ రు.

ప్రచుచ్చు : గుంటూరు - రాజమండ్రి - భీమవరం - తెనాలి - విజయనగరము.

శ్వాసకాసహరి

— రెడీ —

దగ్గు, క్షయదగ్గు, కోరింతదగ్గు, వగర్పు
దగ్గు, కొండనాలుక, ఉబ్బసము,
శీనస, పిల్లికూతలు, జలుబు,
గుండెపడిశములను పోగొట్టును.
సమూహ మందు ఉచితము..

సాక్షి వైద్యం,

పవరుపేట :: ఏలూరు.

కుప్ప - బొలి

నెగ, సవాయి, మేహపొడ, చర్మ
వ్యాధులు, స్త్రీల ఋతుదోషములు,
చంటిబిడ్డల అనాస మొ॥ వ్యాధులకు

గ్యారంటీ చికిత్స

వ్యాధి పరీక్షినిమిత్తము మోవద్దకు రానవస
రములేదు. వ్యాధి లక్షణములను విశ్చలముగా
ప్రాసీంపుచో వ్యాధి నిరారణచేసి అనుకూల
మైన మందులు వి. ప. గా పంపబడును. ఎట్టి
మొండ్రుగముల నైననూ, ఎంతకొలమునుండి
యొన్న వైనను అతినిపుణతతో కుదర్చబడును.
వివరములకు ప్రాయోగము.

కెబెలాగ్ ఉచితము.

అన్నిచోట్లను ఏజెంట్లు కొనవలెను.
సరైనవైన కిమీషను యివ్వబడును.

టి.వి. రెడ్డి & కో., (రిజిస్టర్డ్)

H.O. గోపాలపురం, తూర్పు గోదావరిజిల్లా

(4) (వయా) తెలంగాణ.

ఓ.వ.

వెలుపడుచున్నది - ప్రతులకు త్వరపడుడు!

ఉపనిషత్పారము

గ్రంథకర్త: శ్రీ నిర్వికల్పానందస్వామి.

వీరు యోగవాసిష్ఠము - భగవద్గీత -
భారతీయ తత్వశాస్త్రము - ప్రపంచ మత
ములు - మున్నగు గ్రంథములను రచించి
యున్నారు.

భారతీయ సంస్కృతికి ఖండఖండాంత
రములయందు యశస్సును గూర్చిన వీ
ఉపనిషత్తులు. మ్యాస్సుముల్లర్, స్టాఫెన్
హూర్ మున్నగు పాశ్చాత్య పండితులచే
విరివిగ ప్రశంసించబడినవి.

హిందూమతమునకు మూలార్థముగు
ప్రస్తాన త్రయముంతర్గతముగు దశోపనిషత్తుల
అనువాదము ఈ గ్రంథము.

తత్వమును గ్రహింపగోరువారికిని, ఆర్య
సంస్కృతిని ఒరిగింపగోరు వారికిని, మన
శ్వాంతిని బొందగోరువారికిని, ఇది ముఖ్య
పఠనీయ గ్రంథము.

భారతీయ సంస్కృతికిని, ధర్మమునకు
ను, శిరోభూషణములగునవి ఉపనిషత్తులు.

సంస్కృత భాషాజ్ఞానముంతగా లేనివా
రందరికిని అందు బాటులో నుండునటుల
మహాత్మగ భాషములు సరళభాషలో
ప్రాయబడినవి.

ఇందు ఈశ, కేన, కఠ, ప్రశ్న, ముం
డక, నుండుశ్యా, ఐతరేయ, తైత్తిరీయ
ములు కలవు. ఛాందోగ్య బృహదాగ్నిత్య
కము లందలి ముఖ్య ప్రకరణములు కలవు.

ఇట్లు,

రామా అండ్ కో.,

ఏలూరు, ప.గో. జిల్లా.

శ్రీమదాంధ్ర మహాభారతము

(పద్యకావ్యము - కవిత్రయ ప్రణీతము)

పండిత పరిశోధితము	(క్యాలికోబైండు)
పూర్తి ప్రతి 3 సంపుటములలో	... 26—0—0
,, 7 సంపుటములలో	... 28—0—0
విడి సంపుటము 1 కి	... 4—0—0

శ్రీమదాంధ్ర మహాభాగవతము

(పద్యకావ్యము - పోతనామాత్య ప్రణీతము)

పండిత పరిశోధితము	(క్యాలికోబైండు)
సంపూర్ణప్రతి—ఒకే సంపుటము	... 12—0—0
,, —రెండు సంపుటములు	... 14—0—0
,, —మూడు సంపుటములు	... 16—0—0
భర్తృహరి సుభాషితము (క్యాలికో బైండు)	4—0—0
శ్రీకృష్ణ కర్ణామృతము (క్యాలికో బైండు)	3—0—0
శ్రీరామ కర్ణామృతము (క్యాలికో బైండు)	2—8—0

శ్రీమద్భగవద్గీత (పండిత పరిశోధితము)

ఆంధ్ర తాత్పర్యసహితము క్యాలికోబైండు	... 2—0—0
,, రేపరు బైండు	... 1—8—0
మూలం రేపరు	... 0—6—0
ఆంధ్ర వచనము చిన్నసైజు	... 0—8—0

భాస్కర రామాయణము - పద్యకావ్యం (అచ్చులో నున్నది)

ప్రకాశకులు :

రామా అండ్ కో., (H. O.) ఏలూరు.

ప్రాంతాలు : గుంటూరు - రాజమండ్రి - భీమవరము - తెనాలి - విజయనగరము